

Ishaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravniški prostori:
2657 S. Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XXI

Cena lista je \$6.00

Entered as second-class matter January 23, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 10. oktobra (October 10), 1928.

Subscription \$6.00 Yearly

STEV.—NUMBER 238

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

KANDIDAT THOMAS IN RASKOBOVA DELAVSKA POLITIKA

Raskobova kompanija kaže javno neprijazno lice organiziranemu delavstvu. Vasi tekstilnih delavcev na jugu sramotna pega za Ameriko.

Atlanta, Ga. — Delavska politika General Motor kompanije v tem mestu je dala Norman Thomasu, predsedniškemu kandidatu socialistične stranke, priliko in dokaze, da je lahko demokratsko stranko kritizovati kot zagovornico in predstavnico odprte delavnice.

Raskobova kompanija je izbrala neunijskega podjetnika, kateremu je poverila gradnjo tovarne za izdelovanje avtov Chevroletovega sistema v Atlantici. Ta neunijski stavbenik je določil, da morajo stavbinski delavci delati po deset ur na dan.

Thomas je govoril v avditoriju Delavskega tempelna, ki je bil nabit do zadnjega kotička. Očrtal je Hooverja in Smitha kot predstavnika in zastopnika velebiznisa. Socialistični predsedniški kandidat je rekel, da Smithov javno lastniški program glede Boulder Dama in Muscle Shoals vseeno prepušča razvoj električne sile privatnemu monopolu, dokler niso volilne žice za transmisijo električne sile javna ljudska lastnina.

Zgodaj zjutraj se je Thomas v družbi svojih prijateljev peljal skozi vasi, v katerih stanujejo tekstilni delavci s svojimi družinami. Kasneje je Charles Solomon, bivši newyorški zastopnik poslancev dejal, da se te vasi sramotna pega za Ameriko, ko je govoril na shodu volilcev.

Stavka španskih stavbincev končala z zmago

Aretiranih je bilo več ko štiri sto stavkarjev. Vladni pritiski ni mogel preprečiti delavske zmage.

Sevilja, Španija. — Stavbinski delavci so stavkali skozi pet in dvajset dni in so izvojevali boljše mezdo in priznanje organizacije. Večina teh stavbinskih delavcev je zaposlenih na poslopih, ki jih grade za ameriško-špansko razstavo, ki se vrši na prizadevanje španske vlade.

Komaj je stavka pričela, je že vlada pritiskala, da se delavci vrnejo na delo, ne da bi kaj dosegli. V mesto je bilo nagnano vojaštvo, kakor da je treba odbiti sovražnega napada na mesto. Aretiranih je bilo nad štiri sto stavbinskih delavcev, že v prvih dveh dnevih stavke. In ko se je vršila delavska demonstracija, je policija streljala na delavce. To je bilo prilivanje olja v ogenj in je imelo za posledico, da so vsi delavci v mestu zastavkali. Delo je pustilo do štirideset tisoč delavcev. Policija se je upehala in spravidel so tudi pri vladi, da z nasiljem ne pripravijo delavcev, da se vrnejo na delo.

Stavka je nastala, ko so podjetniki hoteli snizati postoječo mezdo sedem pezet na šest in pet pezet na dan. Po novi pogodbi pa morajo plačati nezlučenim delavcem — težakom — po sedem pezet na dan, izučenim pa po deset.

Bila je dobra šola za podjetnike, pa za vlado tudi.

Družinska tragedija.

Chicago. — Mrs. Edna Ryker, stara 30 let, je 8. t. m. v bližnjem Berwynu usmrtila s plinom svoje tri male hčerke in sebe. Vzrok: prepir v družini radi denarja. Ekonomske razmere!

Thomasov govor na radio 18. oktobra

Govor bo razširjen po vsi Ameriki; v Chicagu ga bo oddaja postaja KYW.

New York. — Kampanjski odbor socialistične stranke naznanja, da bo predsedniški kandidat Norman Thomas govoril za vso Ameriko 18. oktobra zvečer. Stranka je za ta večer izposlovala spojitev (hookup) 23 glavnih radiopostaj po vseh Združenih državah, tako da bo Thomasov govor lahko slišati od New Yorka do San Franciscosa, Čikaška postaja v tej spojitvi je KYW. Thomas bo govoril na postaji v New Yorku od desetih do pol enajstih zvečer.

Poroke padajo, razporeke se množijo

Nove industrijske razmere ubijajo družinsko življenje.

Chicago. — Na podlagi uradne statistike, ki izvira iz trgovskega departmanta, je število porok v državi Illinois v letu 1928 padlo, istočasno pa je porastle število razporok. Številke kažejo, da je bilo v prošlem letu 80,222 porok v državi, v letu 1926 pa 82,529, kar pomeni, da se je lani poročilo 2307 parov manj kot v prejšnjem letu. Istočasno so zakonske ločitve razbile 14,984 družin, medtem ko je bilo v prejšnjem letu 14,125 razporok, kar pomeni, da so razporeke porastle v enem letu za 859 ali šest odstotkov.

V Chicagu je bilo lani 38,823 porok in 8810 razporok, v letu 1926 pa 40,316 porok in 8365 razporok. Poroke so torej padle za 1493 in razporeke porastle za 445.

Mussolini podpira Ameriko glede mornariškega pakta.

Rim, 9. okt. — Mussolini je včeraj informiral Anglijo in Francijo, da se Italija pridružuje Združenim državam v zadevi redukcije bojnih ladij. Italija je proti mornariškemu paktu Anglije in Francije.

"Grof Zeppelin" odpluje danes.

Berlin, 9. okt. — Novi nemški transatlantski zrakoplov "Grof Zeppelin" odpluje jutri zjutraj proti Ameriki, če bo vreme tako ugodno kot je danes. Plovba v Ameriko bo trajala 50 ur v lepem vremenu ali 80, če bo viharno.

Kanadčani smejo delati v Detroitu.

Detroit, Mich. — Vrhovno zvezno sodišče je 8. t. m. dovolilo tujerodnim kanadskim državljanom v Windsorju in drugih mestih ob meji, da lahko dnevno hodijo čez mejo na delo v Detroit. Lokalne zvezne oblasti so doslej ovirale kanadske delavce z zahtevo naselniškega vizuma.

Viljem morda obišče Afriko.

London. — "Daily Mail" poroča, da bo bivši nemški cesar Viljem obiskal južno Afriko, ako ne bo nasprotovanja od bivših zaveznikov. Njegov odvetnik je pred kratkem izposloval vrtnice njegovih posestev v Afriki, ki so bile po vojni konfiscirane.

Rudarji v lokalnih konfliktih.

Benton, Ill. — 8. oktobra je bilo iz tukajšnjega premogovnika Orient No. 2 odslovljenih 80 nakladalcev z izjavo, da niso več potrebni. To je razburilo ostale rudarje in 1200 mož je zastavkalo.

Požar.

Chicago. — V ponedeljek večer je nastal ogenj v tovarni Chicago Plating kompanije, 216 N. Jefferson st., ki je napravil škodo več tisoč dolarjev. Kako je ogenj nastal, ni znano.

ŠPIJONI NA DELU MED PLETENARSKIMI DELAVCI

Zdaj je dokazana stvar, da so delavski vohuni v službi pletenarskih tovarnarjev.

New York, N. Y. — Bodite tako prijazni, da vrnete navodila zopet nazaj v to pisarno, ko so služila svojem namenu, se čita vrstica v vseh navodilih, ki jih izhajajo delavski vohuni, ki delajo pod eno ali drugo krinko proti organizaciji pletenarskih delavcev American Federation of Full Fashioned Hosiery Workers v Readingu, Pa.

Ti vohuni so na plačilni listi vohunske agencije, ki šteje svojim klientom tovarne Berkshire Knitting Mills kompanije, Noe Equal Hosiery korporacije in David Lupton's Sons družbe v Philadelphiji in še nekatere druge kompanije. Take instrukcije je odvzela policija nekemu provokatorju, ki ga je aretirala v Readingu in je bila stavka pri Noe Equal kompaniji. Vohuni so Imel odpasati svoja spisana poročila na adresu: Box 793, Philadelphia, Pa.

Od vohuna št. 81 v tovarni Berkshire Knitting kompanije se je zahtevalo, da izvršuje svoja opazovanja toliko časa in o teh opazovanjih poroča pismeno, da se Berkshire kompanija prepriča, da agencija izvršuje za njim delo, ki se izplača. Temu vohunu je bilo naročeno:

"Po končanem ponočnem delu bode te napravlili poročilo o vsem, kar ste slišali in vedeli na delu ponoči. In kadar izdelavate poročila, ne pozabite, da so produkt naše kompanije, in ki predstavlja delo, ki ga opravljamo. Zato napravite poročila tako dolga, kot je vam mogoče."

Za ponočno vohunarenje okoli svojih tovarišev je vohun prejel po osem dolarjev za eno noč. Vrh tega so mu rekli, da bo prejel za stroške po dvanajst dolarjev na mesec. To mu je povedal eden izmed ravnateljev agencije, neki R. W. Hautzenroder.

V tovarni Lupton's Sons kompanije so ravno istemu vohunu rekli, da pričakujejo, da postane vodja delavcev in tako izvršuje konstruktivno delo za vohunsko tvrdko. Navodila so se glasila, da naj odbržava tesne stike z vsemi delavci, da bo lahko poročal, kako delavci žive tudi doma, kakšno stališče zavzemajo napram tvrtki, itd.

Da vohun lahko kaj takega izvrši, mora biti zelo sladak napram svojim tovarišem in tovarni in družabno prenesljiv. Zmešati se mora med nje in jim pritruditi vse, da jih ne užali. Ob nedeljah mora napravljati obiske in izlete z delavci, tako da dobi njih zaupanje in mu ne prikrivajo ničesar.

Navodilo pravi dalje: "Klijent želi, da dokončate svojo delo v petek dne 6. julija. Pojdite delat v četrtek ponoči. Delavec recite, da pustite delo, ker so delavnice ure predolge. V petek zjutraj pojdite spat in v popoldne ob treh pa dobite telefonsko zvezo s podpisanim in mu sporočite."

Tako navodilo je bilo v pismu z dne 3. julija.

Strahen samomor.

Eikhart, Ill., 9. okt. — Včeraj so našli Nela Lamberta, oskrbnika tukajšnje kole, mrtvega v kurilnem kotlu v kleti šole. Predno je zlezl vanj, je napravil ogenj in zapri vrata za sabo. Kaj je bilo vzrok strašnega samomora, ni znano.

Potres v Mehikem mestu.

Mexico City, 9. okt. — Močan potres je snoči zmagal glavno mesto Mehike. Sunek je trajal eno minuto. Istočasno se je Vera Cruz tresel tri minute.

Demokratska korupcija razkrita v New Yorku

Phillips, kralj greznic, prispeval \$75,000 za župansko kampanjo v letu 1925.

New York. — Kandidata najboljšega sodišča po njegovi padajšji, Republikanski kandidat Hoover se pajdaši z ljudmi, ki so do vratu zapleteni v škandal petrolejske korupcije. Njegova kandidatura je financirana iz Wall Streeta.

Demokratski kandidat Al Smith pajdaši z ljudmi, ki so jedli iz korita korupcije v New Yorku. Njegova kandidatura je tudi financirana iz Wall Streeta.

V mestu New Yorku se prav zdaj vrši proces proti pogodbenikom, ki so vodili gradnjo greznic ali odvodnih kanalov in pri tem osleparili mesto za šestnajst milijonov dolarjev. Vodja teh pogodbenikov, ki je že mrtev in kateri je imel ime "sewer king of Queens", je v mestni kampanji leta 1925 poklonil v volilni sklad takratnega kandidata in sedanjega newyorškega župana Jimmie Walkerja vsoto \$75,000. Župan Walker je ožji prijatelj in rojak Smitha, ki danes pridno agitira zanj.

Dejstvo je torej, da je bil Smithov pajdaš in demokrat Walker izvoljen s pomočjo denarja, ki je prišel v roke Phillipsa s korupcijo. Demokratska stranka, ki ima danes politična usta o republikanski korupciji, je tudi v tem slučaju umazana s korupcijo.

Strupena žganja ubilo 30 oseb v dveh dneh

Orgije smrti v New Yorku; policija išče izvor strupa. Vlada osumljena.

New York. — V dveh dneh — v nedeljo in ponedeljek — je v New Yorku umrlo trideset oseb za lesnim alkoholom in več kot toliko oseb se še bori s smrtjo v bolnišnicah. Zdravniki, ki izvršujejo preiskave na mrtvih, izjavljajo, da so pri nekaterih žrtvah našli tudi znake denarnega alkohola. To je vro golo močan sum na prohibicijski oddelek vlade, ki ima navado, da od časa do časa zastrupuje alkohol v zveznih skladiščih.

Medtem je policija zaplenila večje in manjše količine žganja po raznih butlegarskih beznegah, da izsledijo izvor zastrupljenja.

Svarilo: Ne dotaknite se nobene žgane godle, če ne veste, iz česa in kje je sfabricirana.

Ameriški listi pišejo o Jugoslaviji.

"The Chicago Daily News" so začele 8. oktobra priobčevati serijo šestih člankov o političnih, kulturnih in ekonomskih razmerah v Jugoslaviji ter o vzrokih sedanjega konflikta med Srbi in Prečani (pridruženim prebivalci izven stare Srbije). Avtor člankov je A. R. Decker, korespondent omenjenega lista za vse dežele bivše Avstro-Ogrske in Balkan, ki se nahaja na Dunaju. Skozi ves ta teden izide dnevno en članek.

Deklica umrla radi opeklin.

Chicago. — Enajstletna Genevieve Badke je v ponedeljek umrla v okrajni bolnici radi opeklin, katere je dobila na svojem domu, 5830 Magnolia ave., ko je eksplodirala nafta, s katero je čistila obleko.

Hickman mora umreti.

San Quentin, Cal. — William E. Hickman, obsojen na smrt radi umora Parkerjeve deklice v Los Angelesu, je bil te dni obvežen, da je vrhovno sodišče v Washingtonu zavrglo njegov apel. Njegova eksekucija je določena na 19. oktobra.

DELAVKE NE PREJEMAJO POLNEGA ZASLUŽKA

Delavke so zaslužile preje po \$18 do \$20 na teden, zdaj pa že skozni več tednov zaslužijo od pet do deset dolarjev.

Knoxville, Tenn. — Delavke, ki delajo v največji pletenarski tovarni na svetu — Appalachian Mills kompanije v Knoxville, Tenn., se čudijo, zakaj ne prejemejo več polne tedenske mezde.

Preje so zaslužile po \$18 in \$20 na teden, zdaj pa že skozni več tednov zaslužijo samo od pet do deset dolarjev. V tovarni je zaposlenih okoli štirinajst sto delavk in okoli štiri sto delavcev.

Delavke morajo priti vsako jutro v tovarno in se javiti, v nasprotnem slučaju izgube delo v tovarni. Delavke sede na svojih mestih, na katerih delajo po navadi, ali pa posedajo ali postavajo po hodnikih. Tu poskušajo čitati ali se zase pečajo z ročnim delom, pletenjem namiznih prtov, posteljnih odevi itd.

Pa tudi v drugih tovarnah v Knoxville, v katerih je zaposlenih veliko delavk, ni bolje. V treh velikih tovarnah Brookside, Cherokee in Knoxville je zaposlenih okoli dva tisoč delavk in delavcev. Prvo tovarno kontrolirajo angleški privatni interesi.

Delavke, ki delajo v tovarnah Ashe, Attix, Holston in Knoxville, v katerih pletejo nogavice in pazole niso gotove, kdaj jih pozovejo na delo. Dnevi tečejo pa ni ne rečejo. Toda zaslužka pa ni nobenega. V tovarnah za nogavice dela približno tisoč delavk. Delavka, ki je zaslužila po \$26 na teden v tovarni Knox Glove kompanije, ima zdaj tudi slabe čase. Ta je pač najboljša delavka v tovarni in predelavci izjavljajo, da izvrši delo za dve delavki.

Depresija je zdaj objela v tudi tovarne na jugu. Delavke si ne znajo tolmáčiti takih pojavov v gospodarstvu, pa se čudijo, zakaj ne delajo.

FORSIRANJE PROHIBICIJE JE DRAGA STVAR.

255 milijonov dolarjev potrošenih za uveljavljanje suhe.

Washington, D. C. — Številke, katere je zbral kongresni apropracijski odbor, prikazujejo, da je zvezna vlada potrošila 255 milijonov dolarjev za forsiranje 18 amandmanta v poskusu, da napravijo iz mokre Amerike suho Saharo. Odbor priporoča v svojem poročilu, da kongres določi 38 milijonov dolarjev v isto vrsto v prihodnjem fiskalnem letu.

Obelodanjene številke dokazujejo, da se več denarja porablja letno za forsiranje prohibicije, kot za vse druge zakone v zveznem zakoniku. Ena tretjina vseh izdatkov Justičnega departmanta se je porabila v tožbah proti krilcem prohibicije in za oskrbo jetnikov in vzdrževanje zaporov. Kljub vsem tem ogromnim izdatkom pa cvete butlegarstvo in z njim vred korupcija in graft in Amerika je še daleč od udejelitve prohibicije.

17 jetnikov zgorelo.

Junction City, O. — Številno nesrečnih jetnikov, ki so zgoreli v spanju, ko je ogenj uničil tukajšnje opekarnico državne jeznišnice zadnje nedelje ponoči, je naraslo na 17. Vsekakor bo 20 žrtev, ker tri jetnike še pogrešajo. Jetniki so strašno tužili in toliko po vratih svojih zaklenjenih celic, toda nihče jim ni mogel pomagati.

Prohibicija uničuje zdravje Američanov

Tako pravijo inozemski kirurzi, ki so gostje na zborovanju v Bostonu.

Boston, Mass. — Odlični inozemski kirurzi, ki gostujejo na tukajšnji konvenciji ameriških kirurgov, so mnenja, da prohibicija uničuje zdravje ameriškega ljudstva. Uničevalni faktor ni samo strupena butlegarska pijava, s katero je Amerika boljbolj poplavljenjena od enega konca do drugega, temveč totalna abstinenca in pitje gole vode je pravtako nevarno zdravju.

"Američani jedo preveč maščobe in ogljikovih hidratov in če to hrano obilo zalivaš z vodo, nastanejo v telesu sistematični strupi, katere lahko uniči majhne količine alkohola, ako pa ni alkohola, postanejo ti strupi še bolj nevarni," je rekel dr. Herbert Schlinck iz Sidneya, Avstralija.

"Naša avstralska provinca New South Wales je zavrgla prohibicijo v splošnem glasovanju s štirimi glasovi proti enemu in volilci so modro ravnali," je nadaljeval dr. Schlinck. "Razlika med Američani in Avstralsci je velika. Avstralsci izgledajo zdravejši in čilejši. Američani morajo trpeti na dispepsiji (neprebavnost), ker ne pijejo lahkega vina in piva. Majhna količina alkohola počne strupe v telesu in pomaga prebavi."

Železniškemu odvetniku je ušel jezik

Nastala je trenotna tišina.

Chicago, Ill. — Odvetnik, zastopajoč železniške družbe, so je preneli pred zveznim odborom za pogajanje o vprašanju med zapadnimi železnici in sprivodniki in zavirači. Jezik mu je nehote ušel in povedal je, kar bi ne smel povedati. Odvetnik Kenneth Burgess je zagovarjal na svet način sestavljenega pogajalnega pogodbo, ki je bila sestavljena v Washingtonu in ki so jo sprevidniki in zavirači odklonili.

"Naša zastopnika železnice — mr. Higgins in mr. Flynn sta raztolmačila našo ponudbo unijski in onadva sta morala vedeti, kaj jezik v nji pomeni, ker sta jo spisala," je rekel advokat.

Trenotno je nastala tišina, ko je bila stvar tako razgaljena. Neki železniški magnat je "pocukal" odvetnika za frak. Obraz odvetnika se je takoj izpremenil. Dasiiravno je bilo preje na njem opaziti zgražanje, so poteze na obrazu postale zopet gladke in glas njegov je postal spravljen. Celo priklonil se je delavskim zastopnikom in na njegovem obrazu se je prikazal smehljaj. Iz njegovih ust so pa prihajale sladke besede, polne mehu, in gladke, kakor da je jezik namazan z oljem.

Curtis, predsednik organizacije sprevidnikov, in Whitney, predsednik zaviračev, sta odgovorila vlnudno in rekla, da so nasprotujoča tolmachenja ponudbe in goste in nepotrebne besede v nji povzročile, da je bilo odklonjeno, kar bi bilo mogoče sprejeti, ako bi bilo povedalo v preprostitih besedah in tako razumljivo, da bi bilo vsako tolmachenje nepotrebno, ali odveč, kaj pogodba pomeni.

Albanški kralj se pokatoličani?

Dunaj, 9. okt. — Iz Beograda poročajo, da je novopečeni albanški kralj Zogu na them prestopil h katoliški veri v pričakovanju, da dobi herit italijanskega kralja za ženo. Papeški nuncij v Albaniji ga je krstil. Ako je to res, je to vsekakor Mussolinijevo maslo.

VELETVRDKA SVILE POVZROČA GRABEŽEM SKRBI

Grabeži v Knoxville komaj sedaj zapopedejo, kaj pomeni izdelovanje umetne svile. — V bodočnosti ne puste prilike kar tako mimo.

Knoxville, Tenn. — Tukajšnja trgovska zbornica se trudi na vse kriplje, da dobi drugo tovarniško enoto Enka korporacije za izdelovanje umetne svile. Bahači v Asheville so posekali bahače v Knoxville.

Ko je prišla ponudba pred bahače v Knoxville od veletrdke Enka, grabeži niso mogli zapopasti, da se umetna svila tako hitro priljubl med ljudstvom. Nič se ne boje, zdaj so pripravljani. Pričeli so že s kampanjo, da jim bo dodeljeno ali priznana velika industrijska darilo.

Veletrdka Enka je zahtevala veliko zemljišča in vode, tlakovane ceste, železniške tračnice, delavske hiše, električno silo in obljubo, da bo vedno dosti delavcev na razpolago, največ sedveda delavk, ki bodo delale po ceni. In tako je bila od veletrdke Enka objubljenjena druga tovarniška enota, ako bahači in grabeži vse pripravijo, kar trdka zahteva in če trdka odloči, da zgradi še eno tovarniško enoto za proizvajanje umetne svile.

Aranžiran je že nakup dve sto akrov sveta šest milj od Knoxville. Veletrdka Enka pa plača, kar se ji poljubi. Razliko v ceni pa morajo poravnati bahači in grabeži. Par leto rodovitnih farm ob Little Riverju (Mall reki) je na tem osemiju, ki ni daleč proč od tovarne American Aluminium kompanije v Alcoji in tovarne American Zinc kompanije v Mascotu. V teh dveh tovarnah delajo večina delavci.

Komercialni bahači v Knoxville izjavljajo, da morajo nabrati \$100,000, da zažogte veletrdki Enka. Obračajo se tudi na okrajne in državne uradnike ter na uradnike Southern Louisville Nashville železnice, pa Light Power kompanijo naj store svoje dolžnost in pomagajo, da veletrdka Enka zgradi svojo drugo tovarniško enoto pri Knoxville.

V ravnateljstvu American Enka korporacije je šest Američanov, vitevlj Perry Rockefellerja. Njena holandska sestra je v evropskem kartelu za izdelovanje umetne svile in se združuje z nemškima tvrdkama Bemberg in Glanstoff, britsko tvrdko Courtaulds, z neko belgijsko tvrdko in drugimi ameriškim tvrdkami na jugu.

Katoliški župnik umorjen.

Beaumont, Tex. — Anthony De Simone, tukajšnji katoliški župnik, je bil 8. t. m. najden ustreljen v svoji pisarni. Poleg njega je ležal John Rossi tudi mrtev in njegova roka je držala revolver. Policija sumi, da je Rossi ustrelil župnika in samega sebe. Župnik je tiščal v roki Rossijev krstni list, iz katerega je razvidno, da je bil izdan v katoliški fari v Mt. Carmelu, N. Y. Rossi je prodajal cerkvam sveče in nabožne kipe.

Kitajci praznujejo.

Chicago. — Kitajci v mestu danes praznujejo njih narodni praznik v spomin sedemnajstletnice ustanovitve republike na Kitajskem. Letošnja proslava bo pomembnejša od prejšnjih radi unifikacije Kitajske pod sedanjo narodno vlado.

Najbogatejši Čeh umrl.

Praga, 9. okt. — Joseph Wneman, ki je veljal za najbogatejšega človeka v Čehoslovakiji, je včeraj umrl v Aussigu.

KONCERT

Pevskega društva "SLOVAN"

v nedeljo dne 14. oktobra 1928 VSTOPNINA 50c

v Hrvaškem Domu

96. cesta in Commercial ulica, Chicago, Ill.

Prizetok ob 3:30 popoldne

Bogat vapored pevskih in drugih točk. Dober orkester in postrežba jamčena.

Za poset se priporoča ODBOR

Little Falls v državi New York

Malo Slovencev v Ameriki ve za to našo naselbino, dasiravno ni najmanjša med naselbinami ter ima zanimivosti, po katerih prekaša marsikatero večjo naselbino na zapadu. V naselbini sem bil le kratko dobo, zato ne morem podati dolgega opisa; povem pa, da so postrežljivi naši člani storili vse, da sem tudi v tej kratki dobi dobil dokaj jasno sliko Little Fallsa in našega prebivalstva v njem.

Little Falls je zgrajen v skaloviti dolini reke Mohawk, katera s kanalom veže Buffalo z New Yorkom; to je, jezero Erie z reko Hudson. Kanal z reko vred je dolg okoli 420 milj in Little Falls, ki je skoro natančno v sredini med Buffalom in New Yorkom, vidi ves prevoz vlačinskih ladij, kajti vse se ustavi ravno ob vzdolžju mesteca z najvišjo zatyornico na svetu. Ladje z vzhoda pripeljejo pred ogromno steno, katera se počasi odpre, da jih sprejme. Ko se za njimi zopet zagreje ogromne zatyornice, se vliwa voda v zaprto cementirano kotanjo. Do dvajset minut vzame, da se zatyornice napolnijo do višine kanala nad zatyornico; nato se odpre gornja vrata in ladje plavajo dalje. Z vrha zatyornice se v vrtočavi globini vidijo kobarbarji zelene reke; kolika je višina zatyornice, ne vem povedati, lahko pa bi pojasnil naš mladi član SNPJ, ki opravlja svojo službo pri zatyornici.

Uljudni člani in odborniki našega društva št. 282 SNPJ so me z zatyornice odpeljali na skalne višine navpično nad kanalom, na legendarni "Lover's Leap", a katerega sta se zagnala indijanska zaljubljenca, da si končata nesrečno jubezen. Vlak zavozil tik pod nas, ali dvotirne tračnice se skrijejo pod navpičnim skalovjem. Pod nami so čiste vode kanala, katerega dno se pa ne vidi. Sredi njega stoji nad vodo skalni zob, a dalje za nasipom padajo med skalovjem kaskade neregularne reke Mohawk. Nad strmim bregovjem škrljaveca in preperelih skal se razprostira Little Falls, lično mestece med visokim drevjem, izza katerega pokukavajo stolpiči in tupatam prebršno stanovanje premožnejših. Na dnu doline pa so tovarne. Sobrat mi razkazuje, kje dela on, kje delata tajnik ali predsednik in kje dela največ Slovencev. Veliko tovarnen je zaprtih in opuščanih; če bi se delo odprlo, bi dobilo posla v tem lepem kraju veliko ljudi.

Odpeljimo se z vrha Lover's Leap, na katerem se je nastanil s svojo družino naš sobrat Petava, ko je prevzel precejšnje domovanje od preminulega in samostarskega slovnicearja. Mimo Slovenskega doma se peljemo in vatopimo. Dom izgleda kakor gruča poslopj skupaj; po svoji moči so rojaki sodelovali, gradili in dodelavali ter imajo v resnici lep domači in skupni hram. Na drugi strani kanala, v neposredni bližini zatyornice, pa je dom našega društva št. 282 SNPJ. Tudi lep urejeni prostori, nekaj klub s precejšnjo dvorano, na kojega je članstvo jednote lahko ponosno.

Vozimo se skozi trgovski del Little Fallsa. Skoro vsega ima malo industrijsko mesto, ali vendar, kadar se hočajo bolj postaviti, gredo ljudje odtod v bližnjo Utico, mestó stotisoč prebivalcev. Na gornji strani so rezidence. Tod prebivajo v prvi vrsti premožnejši sloji, a tudi naših Slovencev je precej naseljenih vmes, dasi so po ogromni večini le delavci in je premožnih kaj malo med njimi! Mične domove imajo, moram priznati, vrtovi so starokrajski in tudi notranjščina v precejšnji meri; pomagali so si pa s pridnim delom, da po snagi in lepem redu lahko tekmujejo z drugim prebivalstvom. Dasi so Slovenci tega kraja že precej časa iz domo-

vine, so ohranili dokaj domačega. Mogoče ni preveč, če rečem, da so vsaj nekateri ohranili, kar je dobrega iz domovine in skušajo spojiti s tem, kar najdejo dobrega tu. Stanovanja in vrtovi, naši naselniki in celo njih govornica, vse izdaja to. Ljudje se poameričanajo, sprejemajo ameriške običaje, toda poameričanili se ne bodo, vsaj ti ne, ki so prišli iz domovine in tudi njihovi sinovi in hčere še ne bodo popolni Amerikanci.

Nekaj značilnega med našim prebivalstvom v Little Fallsu je prijateljstvo, katero vhlada med njimi. O sporih, ki škodujejo skupnemu delovanju v mnogih naselbinah, v tem mestu skofaj ne more biti govora. Ljudje se vzamejo skupaj; niso prenapeti ne za eno ne za drugo stran, prav gotovo pa so pripravljeni sodelovati pri slovenskih rečeh. Cerkve nimajo, političnega kluba tudi ne, imajo pa dokaj močna podporná društva, katera jim služijo še za kaj drugega kot samo za podporo. Vsaj o društvu št. 282 se lahko tako reče. Organizirani so po večini vsi, le redko se najde kak posameznik, ki ni v društvu in še tak se navadno drži izven organizacije, ker je prisiljen.

Število našega prebivalstva v Little Fallsu ni veliko. Rojaki so mi povedali, da je vseh okoli šest sto. Vendar so a složnim delom vzlic razmeram, ki niso baš izvrstne, ustvarili precej trdna društva in imajo vsaj dva doma. Marsikatera večja naselbina se s tem ne more ponahati. Pričakovati je tudi, da se bo naša mladina v Little Fallsu začela briniti za naše stvari, posebno ker so ji starejši naselniki naklonjeni ter se pripravljajo sodelovati, če si ustanovi svoje društvo. Nekaj mladih se je že na mojem sestanku med njimi izrazilo, da bodo delali za ustanovljenje svojega društva pri S. N. P. J. Sli bodo med druge, so rekli, in nabrali jih bodo zadostno število, da se organizirajo in tako pripravijo vso slovensko mladino v Little Fallsu, da se bo začela zanimati za našo organizacijo. Zdej se ne briga in je kakor izgubljena. Zeleti je, da bi tudi vsi starši šli na roke mladini in da bi naše društvo že pri prihodnji seji napravilo kak zaključek, po katerem pospešijo organiziranje med mladimi. **Andrej Kobal.**

NAPREDNE REVJE.

"Pod lipo," leposlovní, poljudno-znanstveni in politični mesečnik za delovno ljudstvo v Jugoslaviji, Avstriji, Italiji in Ameriki.

Vsebinska 9. številka je v dobrem delu posvečena Tolstoju ob stoletnici rojstva, ki je bila zadnji mesec. Čulkovski ima o Tolstoju daljši članek in daljšo vrsto citatov iz Tolstojevih del; Mile Klopčič je objavil "Odlomke iz dveh Tolstojevih pisem". Ostali del zavzemajo zanimivi članki in razprave: A. K.: Nov program?!, A. B.: Ali je potrebna revizija programa?, Boris Kristan, Paris: Mednarodna združna banka; dalje slika; Mile Klopčič: Ljudje iz globeli — in pesmi: Ivan Molek, Chicago: Luna se skriva, Pilot, po Klabundu—Klopčič: Utrujení vojak, Rad. Peterlin-Petrška: Nauk. Končno: Lístek in na platnicah: Iz delavskega čiprtnega gibanja.

Čitateljem "Prosvete" toplo priporočamo to edino slovensko delavsko revijo v naročitev. V Ameriki se naroča pri upravníštvu "Proletarca", 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. in stane \$1.50 za celo leto.

SLOVENKA

se želi seznaniti s Slovincem, inteligentnim in naprednega mišljenja človekom v svrhu korespondence. Motiv znanja ima svoj namen, kateri se pojasni na pismene ponudbe. Vsa pisma je nasloviti na naslov: "Boljša družba", 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

ODGOVOR NA "ODGOVOR".

August Zupančič, 2205 So. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

Na redni seji direktorija Jugoslovanskega Stavbinskega in Posojilnega društva dne 5. oktobra je bil prečtan vaš odgovor in kot se iz njega razvidi, nimate namena priti na dan s dokazi, za katere smo Vas javno vprašali. Direktorij JSPD Vas ne vprašuje, če se bojite črnih ali rdečih zvezd, niti vas ne vprašuje, če se semlja vrtil. Vprašal Vas je le, da dokažete javno, če se Vam je res zgodila krivica pri izplačanju Vaših vlog v JSPD in kdo Vam je krivico storil?

Naš namen je bil drugim pokazati, da se ni oziirati na opravljanje, ki ga širi kaka neodgovorna oseba, in da JSPD ne dela krivice nikomur, ker mu je vse na tem, da posluje v interesu svojih članov. JSPD napreduje, neglede ako kdo trdi da se semlja "vrtil", v resnici pa se le dotičnemu v glavi vrtil.

Za Jugoslovansko Stavbinsko in Posojilno Društvo: Frank Smith, predsednik; Joseph Stoblay, tajnik; Marija Nemanich, blagajnik. (Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem šrom Amerike žalostno vest, da je kruta smrt pretrgala nit življenja moji ljubi soprog, oziroma materi

ROSI PROSEK

Umrla je 23. septembra 1928 ob 7:45 minut jutraj na svojem domu. Bolehala je dve leti in šest mesecev za srčno hibo in vodenico. Rojena je bila dne 8. oktobra 1876 v vasi Dolako pri Ljubljani, Jugoslavija. V Ameriko je prišla leta 1902 v Denver, Colo. in bila je članica društva "Columbine" št. 218 S. N. P. J. v Denver, Colo., od leta 1922. Pogreb se je vršil dne 1. oktobra 1928 po katoliškem obredu ob veliki udeležbi spremljevalcev k zadnjemu počitku na Mount Olivet pokopališču. — Iskrena hvala članom društva št. 218 S. N. P. J. za ves njih trud in pomoč dano nam v času žalosti in smrti moje ljube soproge. Lepa hvala društvu za krasni venec, katerega ste ji darovali v zadnji spomin kot svoji zvesti članici, ter sobratu tajniku John Malovru za prireditev in za gijljiv nagrobni govor. Isto tako lepa hvala tudi društvu "Colorado Rockies" št. 645, S. N. P. J. za darovani krasni venec in za obilno udeležbo pri pogrebu. Posebno hvala bratu predsedniku John Malovru Jr. za govor v angleškem jeziku ob grobu pokojnice. Nadalje srčna hvala bratu Joseph Zajcu, za dano pomoč skozi dve leti in tudi za krasni venec. Lepa hvala za pomoč in krasne vence, družinam: Marinšek, mr. in mrs. Miheleč, mr. in mrs. Gossar. Nadalje hvala za darovane vence družinam: Malovrh, Knafelc, Andolšek, Sitč, Hafner, mr. in mrs. Springburg, družini Janežič, Meden; John Glavač, Požnel, Stimac, Leo Supan, mr. in mrs. Gaber, mr. in mrs. Jakša, mr. in mrs. Jos. Jartz, mr. in mrs. Tukar, mr. Den Estoff, mrs. Mary Goodman, družini Miller in mrs. James De Rós. Še enkrat najlepša hvala vsem skupaj, ki ste jo obiskali ob mrtvaškem odru, vsem, ki ste jo spremlili k zadnjemu počitku na mironov in vsem, ki ste nam kaj pomagali in z nami sočustvovali, ter nas tolažili ob času velike žalosti in nesreče naše. Pokojnica izpušča tukaj žalujočega soproga, hčer Rose M. Levnik, brata Jos. Zajec in dve sestri Mary Zajec in Ivana Pucelj in polubrata Vincent Zajec, eno polusestro Francisko Miheleč v stari domovini. Naj Ti bude v blagi spomin, draga soproga, mati in sestra, odšla si od nas in pustila nas za vedno, kar bitko čutilmo val. Naš spomin na Te bo ostal zavedno v naših srcih. Počivaj v miru in lahka naj Ti bude ameriška gruda. Zalujoci ostali: Louis Prosek, soprogi: Rose M. Levnik, hči; Denver, Colo.

NOVI NASLOV:
2225 So. Ridgeway Ave.
Tel. Crawford 6446

Dr. John J. Zaverčnik
PHYSICIAN & SURGEON

3724 W. 28th Street, Ridgeway
Black Building
Telefon: Crawford 2212, 2213

Ob delavskih od 2. do 4. pop. izvzemati svob. in nedeljah in od 6. do 8. večer vakt dan. Ob nedeljah po dopovoru.

Telefon na domu: Crawford 6446
No. 2225 S. Ridgeway Ave.
CHICAGO, ILL.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja mojemu možu oziroma očetu

JOHN HOČEVAR.

Umri je dne 11. septembra 1928 v okrajni bolnišnici v Chicago, Ill. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo in ker je bil že v visoki starosti, je podlegel. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu, dne 13. septembra t. l., na Resurrection pokopališču v Justice, Ill. Pokojni je bil rojen v Smarju pod Ljubljano, vas Tlake. Bil je eden prvih naseljencev v Joliet, Ill., kjer so ga poznali tudi pod imenom "Ljubljancan". V Chicago je živel že kakih 20 let. Pokojni zapuščá mene, žalujočo vdovo in 7 polnoletnih otrok. V dolžnost si štejem, da se tukaj iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mi stali na strani ter mi pomagali v času nesreče. Pred vsem se moram zahvaliti mojemu zetu Joe Tolar in hčerki, ki sta takoj prihitela iz države Wisconsin, kjer sta se nahajala na počitnicah ter mi pomagala kolikor je bilo v njih moči. Iskrena hvala mr. in mrs. August Hočevnar, ker sta mi prva in edina ponudila finančno pomoč. Hvala sosedam mrs. Hvalica in mrs. Ernesta Ponziari, ki ste takoj priškočile na pomoč pri mojem hišnem delu. Priročna hvala vsem darovalcem krasnih vencev in cvetlic in sicer: mr. in mrs. Albin Hočevnar; Milwaukee, Wis., mr. John Hočevnar, So. Chicago, mr. in mrs. William Molitor, So. Chicago, Mr. in mrs. Joe Franko, So. Chicago, Mr. in mrs. Mike Srebot, So. Chicago, mr. in mrs. John Tome in mr. Anton in Louis Tome, vsi iz Pullman, Ill. Mr. in mrs. Frank Setina, Brookfield, Ill., mr. in mrs. August Hočevnar, mr. in mrs. John Judnič, mr. in mrs. Frank Podboršek, mr. Joseph Gerbajš, mr. in mrs. Joe Bevič, hvala tudi fantom, ki so pri meni na stanovanju, za nepričakovani krasni venec, mr. in mrs. Vincenc Sentoni, dr. Pioneer št. 559 SNPJ, Soc. pevski zbor Sava, La Delhart, dekljaki klub. Hvala za vence, ki so jih darovale delavke pri Strof & Co., hvala miss Fannie Boje za krasno kosarico cvetlic, hvala družini Vidergar in družini Serpič, mr. James Kolar, cvetličar v Cicero, Ill., srčna hvala moji vnukinji Mary Prhne iz Indianapolis, Ind., ki je prišla od tako daleč na pogreb. Hvala pogrebniku Leo P. Anzillotti, ki je vse tako lepo uredil in ravno tako hvala nosilec, mrs. Alojziji Božič iz Lemont, Ill. Hvala tudi vsem drugim, ki ste mi pomagali na katerikoli način. Toraj še enkrat lepa hvala vsem. Tebi, dragi moji oče, pa želim, počivaj v miru in lahka naj Ti bude ameriška gruda. Zalujoci ostali: Josephine Hočevnar, soproga; Rudolph, Amalia (omozena Tolar), Gertrud, sin in hčere iz drugega zakona John, Albin, Annie (omozena Mallitor), Mary (omozena Franko), sinovi in hčere prvega zakona.

Josephine Hočevnar, 2309 W. 25th St., Chicago, Ill.

\$2000 SKORO NCVA HISA

Ali hočete skoro novo hišo blizu School st., I blok severno od Belmont Ave., precej dober dom in izredno dobra kupčija za \$2000, takoj je plačati samo \$175.00, ostalo na mesečne obroke. Se mora prodati takoj brez odlašanja. Pišite za pojasnila na: 840 Transportation Bldg., Box 5963, Chicago, Ill.—(Adv.)

SLUŽBO DOBI!

Delo na farmi lahko dobi prileten mož, človek ki si kaj razume okrog živine krmiti itd., to je stalno delo za pridnega in poštenega človeka je lahko vse njegovo življenje pri nas. Za pojasnila obrnite se na: John Knaus, P.O. Box 38, Traunik, Mich. —(Adv.)

DEDŠČINO IMA DOBITI

Frank Grosseck, doma nekje na Štajerskem. Svoječasno je živel v državi Pennsylvania. Če kdo rojakov ve za njegov naslov je uljudno prošen, da istega naznani, ali če bo to on sam čital, naj se nemudoma javi na naslov: John Miklič, 928 Alabama Ave., Sheboygan, Wis. —(Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja mojemu ljubemu soprogu oziroma očetu

IVAN O. KELIS

Umri je dne 30. avgusta 1928 vsled pljučnice. Rojen je bil dne 5. septembra 1891 v vasi Male Mune v Istriji na Primorskem. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti dne 1. sept. t. l. na tukajšnje pokopališče. Pokojnik zapuščá žalujočo soprogo Mary in mladoletno hčerko Normo. V starem kraju pa eno sestro. Srčno se zahvalim vsem, ki so mi stali na strani, ter tolažili méne in hčerko in nam pomagali v žalostnih urah. Iskrena hvala prijateljem in znancem iz Rentona in okolice, kakor tudi onim iz Tacoma, Seattle in Aberdeen, Wash., za udeležbo ob pogrebu. Nadalje lepa hvala vsem, ki so darovali krasne vence in cvetlice, ter vsem, ki so ga obiskali ob mrtvaškem odru in vsem, ki so se udeležili pogreba. Še enkrat najsrčnejša hvala vsem, ki so nam pomagali na en ali drugi način v urah naše žalosti in nesreče. Tebi, dragi soprog in oče, bil si dober in skrben, težko Te bomo pozabili, ampak pomoči ni, odšel si od nas v prerani dobi in pustil nas zavedno, a naš spomin na Te bude ostal v naših srcih zavedno. Počivaj v miru in lahka naj Ti bude ameriška zemlja. Nas, ki smo ostali, pa še čaka trud in skrbi, dokler tudi mi ne pridemo za Teboj. Bodi Ti lahka zemljica, srečno, srečno! — Zalujoca soproga Mary in hčerka Norma Kelis, Renton, Wash.

KALIFORNJSKO GROZDJE

PRIHAJA SEDAJ V CHICAGO

RAZNIH VRST DOBRE KAKOVOSTI

CENA JE SEDAJ NIŽJA, KOT BO POZNEJE V JESEN

VSE VRSTE GROZDJA SE DOBI NA

SLEDEČIH PROSTORIH

SANTA FE TRACKS 21ST & ARCHER AVE.
CHICAGO & NO. WESTERN R. R., CLINTON & KINZIE
ROCK ISLAND TRACKS TAYLOR & CLARK ST.
PRODUCE TERMINAL 27TH ST. & ASHLAND AVE.
CHICAGO

Direktne tovarne cene so jamčene na vse kraje za kupce izven mesta.

ROJAKI! GROZDJE, GROZDJE!

Kakor druga leta bomo imeli tudi letos fino newyorško grozdje. In sicer imamo že tukaj dve kari newyorškega grozdja na: Blue Island Ave. in Pauline str. Letos bo ceneje kot lansko leto. Pridite osebno h kari, ali pa kličite na telefon: Lawndale 0218.

Se priporoča vsem odjemalcem:

MRS. MONOR MLADIČ

2310 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Najbolj varna investicija denarja je v posestva

Mi posojujemo le na prve vključbe na dorazne zanesljivih domačih oseb. Nad milijon in pol posojena našim ljudem. Ze enajst let plačujemo po 5% na vlogo. Kjerkoli živate, imate priliko vložiti pri nas denar in si vzišati obrestno mero iz 3 ali 4% na 5%. Sprejemamo denar po pošti. Pišite po pojasnila.

THE INTERNATIONAL SAVINGS & LOAN CO.

(Slovenska Hranilnica)

Glavni urad: 6235 St. Clair Avenue
Podružnica: 819 East 185 Street
CLEVELAND, OHIO

TOPLO STANOVANJE

Kdor želi imeti dobro, toplo stanovanje z domačo hrano, naj pride v

HOTEL BERGER
2653 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

OGLAS

Proda se lepo urejen Rooming House, 50 sob. Dohodki \$500 mesečno. Rent je \$212 mesečno. Tri leta Lease, Cena je samo \$1800. Oglasite se na: Rmg. House prop., 18 N. Ann st., Chicago, Ill. —(Adv.)

GROZDJE

Kot je rojakom že znano, da imamo večletno skušnjo o grozdju. Prodam grozdje vseh vrst na debelo in na drobno. Tudi cele kare naravnost iz vinograda ali pa od tu.

BLAGO IZVRSTNO, CENE NIZKE

Newyorški grozdje bo letos macec dni prej zrelo kot lansko leto.

Burkley Produce Co.
17TH & PIKE STS., PITTSBURGH, PA.
Bell Phone: 3960 Atlantic
LEO ŠKODA, Manager.

PRIPOROČA SE

da svoje prihranke redno vlagate pri nas. Mi bodemo skrbeli za varnost vaših vlog, kar bo nekega dne zelo velike koristi za vas.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill.
OTTO KASPAR, predsednik

VESTI IZ NASELBIN

25 letnica društva št. 1 SNPJ.

Chicago, Ill. — Ako se človek malo ozre okrog sebe, vidi česa je narava zmožna s pomočjo človeka, kajti sama narava brez človeškega uma je neudovršeno delo. Ako pa človek pomaga naravi, je stvar bolj dogotovljena. Ako vzamemo malo zrnce in ga vajeemo, bo iz tega semena zrastle mogočno drevo, ako bomo pazili nanj dokler je še mlado in šibko, da ga ne pomandira kakšna katastrofa. Gotovo, če vajeemo seme na nerodovita tla in ob nepravem času in če ne pazimo nanj, kaj vzklije, da ga ne uničijo elementarne negeode, tedaj ne bo uspešno in ne bo obrodilo sadu.

Pred petindvajsetimi leti so Slovenci v Chicago bili tudi dobri sejalci. Šli so in vsejali se seme, iz katerega je vzraslo veliko in krasno ter močno drevo. Razume se, da so ti sejalci pravgotovo s skrbjo pazili na rastoče drevesce, da je zrastle tako veliko in košato, da je razprostrlo svoje plodonojne veje po vseh državah Unije.

Vedel tega razvoja in uspešnega delovanja smo doživeli petindvajsetletnico prvega društva naše jednote, društva Slavija št. 1 Slovenske narodne podporne jednote, ki je sklanilo privediti slavnostno veselico ravno ob 25 letnici svojega obstanka. Ne smemo pozabiti, da je društvo Slavija starejše kot SNPJ, torej je društvo Slavija, na katero se je zidala naša jednota; je kakor fundament Slovenske narodne podporne jednote. Radi tega dejstva društvo Slavija št. 1 SNPJ vabi vsa ostala slovenska društva v okolici Chicago in sploh člane vseh podpornih organizacij, kakor tudi nečlane, da se udeležite to slavnostno prireditev, da vidite delo ob bližje.

Slavnostna prireditev se bo vršila v nedeljo 28. oktobra v dvorani SNPJ, začetek točno ob 8. popoldne. Veliko društvo se je odzvalo našemu vabilu, da se udeležijo korporativno. Vsako društvo bo imelo priliko dati svojega govornika, ki bo reprezentiral svoje društvo. Poleg tega bosta peli dve slov. pevski društvi, in pa videli boste naše prve sejalce, katerih ni vsak dan prilika videti in ki so še štirje med nami pri društvu. Ti so: Joseph Wershay, še krepak možak in tajnik društva Slavija, John Stonich, prvi predsednik jednote, ki je ustanovitelj društva št. 1; on še vedno prihaja na seje redno in deluje za organizacijo. Nikar ne zamudite te prireditve, ker program bo bogat in zanimiv, da takšnega še nobeno drugo društvo SNPJ ni imelo. Zabavale bo tudi veliko, tako za plešalce, kakor tudi za lačne in žejne.

Vsi na slavnostno prireditev društva št. 1 SNPJ v nedeljo 28. oktobra!

Pripravljali odbor.

Ohajska konferenca JSZ.

Cleveland, Ohio. — Prihodnjo nedeljo, kot je bilo že poročano, se vrši prihodnje zborovanje Ohajske konference JSZ v Slovenskem delavskem domu v Collinwoodu. Zborovanje prične ob devetih uri popoldne v mali dvorani. Na zastopnike, kar velja tudi v splošnem, se apelira, da so točni.

V prvem pozivu za konferenco je bilo tudi omenjeno, da se na predvečer vrši zabava in shod. Radi gotovih okoliščin se je to običajno priredbo za enkrat sklenilo opustiti, kar bo pojasnjeno na zborovanju. Poročano je tudi bilo, da se bo zborovanje bavilo s tekočo politično kampanjo v splošnem in posebno še v kolikor se kampanja tiče naša Slovencev. Opažajo se gotovi tendencijski pojavi, posebno v clevelandski naselebnini, v smer neaktivnosti, katero je treba poskušati obrniti v smer, ki bo prinašala več življenja v naše gibanje. Bo to toraj nekako "stock-taking" zborovanje, katero naj bi nam omogočilo pogled v našo bodočnost. Se mogoče glasi nekoliko ambiciozno. Apelira se še posebno na vse člane socialistične stranke

in tudi na vse socialistično misleče delavstvo izven stranke v naselebnini, da se zborovanja gotovo udeležijo.

Anton Garden, taj. Ohajske konference.

Kampanjski shod.

Cleveland, O. — V petek, 12. okt. dobimo v Cleveland že spet govornika in boritelja za delavske pravice. Dne 22. sept. smo imeli Norman Thomasa, predsedniškega kandidata soc. stranke, to pot pa pride Daniel W. Hoan, župan mesta Milwaukee, Wis. Govoril bo v Workmen Center dvorani na 147. cesti in Kinsman Rd. ob 8. zvečer.

Kaj je Hoan, ni potreba posebej pisati, ker vsak, kdor čita delavske časopise lahko ve, posebno pa oni, ki so že bili v Milwaukeeju. Ker se bližajo volitve, je potrebno, da imamo več shodov, da ljudstvo zve, kaj se godi v kapitalistični družbi, da bo znalo odločevati koga voliti prihodnjega novembra. — Enkrat ta mesec pride tudi James H. Maurer, podpredsedniški kandidat soc. stranke. Dan še ni odločen. Shod se vrši pod avspicijo lokalne soc. stranke. Vabilo občinstvo, da se shoda udeležijo. Vstopnina je prosta. — Radi shoda se vrši redna seja soc. kluba št. 27 v četrtek, 11. okt. in ne v petek, kot bi se mogla vršiti. Naj vzamejo sodelujci to na znanje.

J. K., tajnik.

Ali že imate vstopnico za "Kamnozem"?

Chicago, Ill. — Otvoritev letošnje igralske sezone kluba št. 1 JSZ bo v nedeljo 21. oktobra v dvorani CSPS. Dramski odsek vpripori dramo "Kamnozem", katero je spisal slovenskim delavcem dobroznan pisatelj Tone Seliskar, ki je vzel za snov te drame resničen dogodek iz delavskega življenja v starem kraju. Drama se odigra v delavski družini, kó ni izkoriščen od priganjencev samo mož, ampak postane žrtev tudi njegova žena.

Slovenci imamo zelo redko, kdaj prilike videti na odru drame povzete iz življenja slovenskih delavcev. V pretekli sezoni smo videli Molekovo dramo "Poročna noč", ki je povzeta iz življenja slovenskih delavcev v Ameriki. In sedaj imamo pa priliko videti dramo, povzeto iz življenja slovenskih delavcev v starem kraju. Tako pretresljive drame že dolgo nismo imeli na slovenskem odru.

Veš čisti prebitek te prireditve je določen v stavbinski sklad JSZ, da si nabavi svoje lastne prostore, katere rabi tako zelo. Klub bi lahko imel več predavanj, diskuzij, shodov, itd., svoje prostore rabimo za vaje dramskega in pevskega odseka kluba, in ako bi imeli primerne prostore vedno na razpolago, bi imeli boljše prireditve. Rabimo svoje prostore za knjižnico in čitalnico, ker klub ima lepo zbirko vsakovrstnih zabavnih in poučnih knjig v slovenskem in angleškem jeziku. Ako se za vzamemo vsi, imeli bomo primerne prostore, ki bo odgovarjalo potrebam JSZ in klubu ter Slovincem sploh v Chicago.

Stavbinski odbor izdaja tudi delnice, katere so po \$25 in apelira se na vse Slovence v Chicago, ki so nekolično bolj "petični", da jih kupijo, in tako pokažejo, da so v resnici napredni in da pomagajo k napredku Slovencev kadarkoli je potreba. Ako bo imela JSZ svoje prostore, v katerih se bodo redno vršila predavanja, diskuzije in podobno, bo to veliko pripomoček k splošnemu napredku v kulturnem oziru vseh Slovencev v Chicago. Taki prostori so najbolj potrebni naši odraslejši mladini, da bo imela svoje zbirališče, ker dosedaj ga nima in, edino zbirališče, ki ga ima, so "Pool Rooms", kjer se zbirajo vsakovrstni elementi, ki nič kaj dobro ne vplivajo na mlade fante. — Rojaki, premislite dobro to, in potem se pa zglaste v upravnistvo Proletarca in vzemite vsaj vsak po eno delnico doma JSZ. Denar je ravno tako dobro hranjen kot na banki.

Ne pozabite pa si nabaviti vstopnice k prireditvi "Kamnozem", ki bo vpriporjena 21. oktobra popoldne v dvorani C. S. P. S. Vstopnice so samo po 75c, kar ni veliko za program, ki bo izvajan na ta dan. Na programu je poleg igre tudi nastop pevskega zbora Save, nastopil bo zopet dobroznan violinist Louis Vitez v dveh točkah in njegov prijatelj, ki je med Cehi poznani kot najboljši igralec na gosli. Torej program, ki je vredno najmanj \$1.50, ker računajo nekatera društva samo za ples do 75c, in tukaj bo pa za "nameček" popoldanski program. — Vstopnice dobite pri članih kluba št. 1 in v uredništvu Proletarca! Kupite jih!

P. O.

Vsemu članstvu SNPJ.

Newark, N. J. — V Prosveti z dne 19. septembra t. l. je bil priobčen moj dopis v angleščini, v katerem sem omenil, da ga pozneje pošljem tudi v slovenski in v priobčitev Prosveti. Najprej pa prosim čitatelje tega dopisa, da mi oprostite, če dopis ni v vsem zložen pravilno, ker nisem hodil v slovensko šolo in valed tega se zelo slabo izražam v slovenski. Dopis v mojem prevodu se glasi:

V tem članku želim opozoriti čitatelje na par dejstev, ki se tičejo vsega članstva naše priljubljene Slovenske narodne podporne jednote. Vprašati vas želim, ali ste kdaj pomislili, če je pravilno in koristno, da se ustanavlja angleško govoreča društva? In če prija ta nov sistem našim društvom, katerih jezik je še slovenski?

Slovenska narodna podporna jednota je bila ustanovljena leta 1904 in inkorporirana leta 1907. Njen namen je bil, da se pomaga članom v času potrebe in da se člane izobražuje v vseh pogledih na boljše spoznavanje življenja. Še do pred par leti se je to vse lepo vršilo, sedaj pa izgleda, da se bo stvar predrugačila, vsaj do gotove meje. Preje so bili otroci slovenskih staršev vsi pri enem društvu in vse se je razumelo v slovenski, sedaj pa transferirajo iz slovenskih v angleško govoreča društva.

Kakšna posledica bo, če bodo vsi naši sinovi in hčere spadali v angleško govoreča društva? Kakšna bo usoda naših slovenskih društev? Članov bo vsak dan manj in sčasoma se bo pozabilo nanje. Angleško govorečih društev bo pa še vedno več in bodo bolj močna, tako da bo, če bo pri društvu kakšen "stari" član, moral poslušati angleški jezik.

S tem hočem jaz dokazati, da mi ameriški Slovenci zelo slabo ravnamo s svojim jezikom. Na primer v Evropi, sedaj ko ima lep del našega ljudstva pod seboj Italijan, gotov del Avstrija in največji Srbija, se ne smejo otroci pod Italijo učiti slovenskega ali svojega materinskega jezika. Oni pa se kljub temu bore, da se ohrani njih materni jezik slovenski. Ali vse zamane, ker italijanska vlada tega ne dopusti. Mi ameriški Slovenci pa se sramujemo našega jezika, mesto da mi še počutili naše otroke, da bi bili zmožni slovensčine. Kakor vse izgleda bo naš narod čisto zatrt in vzrok vsega tega je zanemarjenost.

Jaz mislim, da ni pravilno, da bi se imenovalo angleško govoreča društva slovensko organizacijo, ker vse, kar se tiče društvenih stvari, se vrši v angleškem jeziku, potem pa naj bo še ime. Dalje, ključem vam, da premislite vse to in naj bo vse članstvo za to, da se odpravi angleško govoreča društva in podpira slovenska. Jaz sem proti temu, da se ustanovlja angleška društva.

Sedaj pa dragi čitatelji, upam, da ste me razumeli, in še enkrat povdarjam: Podpiramo slovensko govoreča društva in dolžni smo, da se ustanovijo angleška društva.

Anton Turk, član društva št. 540.

Pojasnimo. Slovenci niso kompaktno kot narod naseljeni v Ameriki. Tudi niso bili ti skozli stoletja naseljeni, preden so pričeli prihajati prvi angleški kolonisti v Ameriko. Ko so se pričeli naseljevati Slovenci v Ame-

riko, je bil v Ameriki uveden že angleški jezik in za to logično ni pričakovati, da se bodo Američani učili slovenski, ampak se morajo angleškega jezika nekeveči izseljeniki učiti angleškega ali ameriškega jezika, kot mu pravijo Američani.

Amerika se torej ne da primerjati s slovenskimi pokrajinami v Italiji. Taka primera je napačna. V slovenskih pokrajinah pod Italijo bi se morali Italijani učiti slovensčine, ker so tam Slovenci kompaktno naseljeni kot narod, ako bi v Italiji vladala pravica mestu fašistovskega nasilja.

Slovensko in angleško govorečih društev sploh nimamo. Tu je bilo pojasnjeno že v uredniškem članku. Imamo pa slovensko in angleško govoreča društva, to je društva, ki poslujejo v angleškem ali pa v slovenskem jeziku. V društvih Slovenske narodne podporne jednote lahko vsak izreče svoje misli v slovenskem, hrvaškem, srbskem, angleškem jeziku ali pa v katerem drugem jeziku, v katerem ga člani ne seji razumejo. Jezikovnih preprirov dozdaj še ni bilo pred društvenimi razsodišči in tudi ne pred glavnim porotnim odborom.

Slovenske bratske podporne in centralno organizirane organizacije imajo sedaj v angleščini poslujoča društva ali pa izdajo deloma svoja glasila v angleščini, ali pa skušajo na kakšen drug način v Ameriki rojeno jugoslovansko mladino pridobiti za svojo organizacijo. Ta drug način je pa vedno v zvezi z ameriškim jezikom.

V slovenskih bratskih podpornih organizacijah se ne govori angleški jezik zaradi tega, ker se ga Slovenci sramujejo, ampak zato, ker jih je do tega pritisla sila. Izseljevanje v Združene države je ustavljeno in to pove vse.

Zakaj bi potem Slovenska narodna podporna jednota ne sprejemala v Ameriki rojene jugoslovanske mladine pod svoje okrilje in jim dovolila poslovati v onem jeziku, v katerem so vajeni se izražati in misliti, ako to že delajo druge bratske podporne jugoslovanske organizacije? Mar za to, da bi propadla?

Kdor ne živi v prepripi s svojim razumom, ta si gotovo sami ne koplje svojega groba.

Delničarjem Zadruga.

Johnstown, Pa. — Dolžnikom bivše Slovenske Zadruga na Moxham, Pa., naznanjam, da sem bil izvoljen iztirjati vse dolge, tikajoče se Zadruga, na seji delničarjev dne 30. sept. 1928.

Apeliram na vse tiste, kateri dolgujete Zadrugi, da poravnate svoj dolg v primernem času, da tem preje pridemo do zaključka s celo stvarjo, ter da se denar razdeli.

Z vsakim, kateri se v kratkem ne zgleda glede svojega dolga, se bo sodnijskim potom postopalo. Ako želite poravnati svoj račun osebno, lahko plačate vsak čas na mojem domu, 490 Clair, Moxham, Lorain boro, ali pa pošljite na 516 Linden ave., Moxham, Pa. Ne plačajte nikomur drugemu kot meni.

Frank Koretz, collector, 516 Linden Ave., Johnstown, Pa.

Veselica za Cankarjev spomenik.

Detroit, Mich. — Pred par tedni sem pisal v Prosveti kaj in kdo je bil naš pokojni Ivan Cankar, ter o namenu, da se uredi naš cilj, in želje, da pridemo do gmotnih sredstev, da postavimo Ivan Cankarju takšen spomenik, kakršnega si je v resnici zaslužil. V ta namen je odbor skupnih detroitskih društev in klubov aranziral koncert in plesno zabavo, ki se bo vršila dne 13. oktobra na 247 Artillery ave. v dvorani SDD: Ves dobili privedite gre za spomenik Ivanu Cankarju.

Društva in klubi v Detroitu so pokazala resno voljo, da cenijo dela našega Cankarja, kajti 13 različnih podpornih društev ter dramskih in političnih klubov je bilo zastopanih na skupnem sestanku, vsako z dvema delegatoma. To je lep dokaz, da detroitska slovenska naselebnina gre z duhom časa na-

prej. Tu je tudi dokaz, da detroitska naselebnina bo storila svojo moralno in gmotno dolžnost. Skupni odbor ima tudi v načrtu prireditev enkrat v februarju 1929. To bo namred koncert z igro, delo Ivana Cankarja, "Hlapec Jernej in njegova pravica."

Zavedni delavci v Detroitu, ne pozabite na veselico dne 13. oktobra. Držimo se gesla: Vsi za enega, eden za vse. — Odbor za Cankarjev spomenik apelira na vse zavedne slovenske delavce v Ameriki, da tudi oni podvzamejo korake za gmotna sredstva, da bomo našemu velikemu pokojnemu Ivanu Cankarju postavili res takšen spomenik, kot se spodobi. Imejmo v spominu, da lahko danes ali jutri kdo izmed nas obide stari kraj in ob tej priliki bo lahko obiskal Cankarjev spomenik in bo lahko vsak ponosen, ako se ideja uresniči, kar ni izključeno. Nikomur ne bo žal za tiste dolarje, ki jih bo daroval za to krasno stvar. To bo lahko večni simbol zavednim delavcem.

Isti odbor apelira na rojake v domovini, da tudi tam store kolikor je pač mogoče, da se bo lahko zapisalo: To je delo vseh zavednega slovenskega delavskega naroda. Torej vsi na delo in delo bo uspešno; ako hoče imeti narod resnični simbol svojega velikega pisatelja, se mora žrtvovati, kajti pokojni Cankar nam je dal vse — svoje življenje. — Anton Jurca.

Veselica sportnega kluba.

Waukegan, No. Chicago, Ill. — Letošnje leto je pa v resnici bilo prekratko. Pa zakaj?

Naš "Sportni klub" je tako napredoval, da smo bili vsi zaljubljeni — ne v igranje, pač pa v igre. Bitke so bile hude in trajne, toda zmagonosne za nas in v pčnos slovenskim naselebnim Waukegan in North Chicago. Dokaz temu je bila velika udeležba starih in mladih pri vseh igrah.

Prisel je pa tisti čas ko ni več zabav v naravi in polskati jih moramo dogud. S tem namenom priredi "Sportni klub" S. N. P. J. veliki jesenski ples v soboto, dne 1. oktobra, v prostorih S. N. doma.

Vabljeni ste vsi ljubitelji žogarskih iger, stari in mladi — in upamo, da boste prišli z enako navdušenostjo kot ste se izkazali na mnogih žogarskih igrah.

Na svidenje 13. oktobra! Mary Zelesnik.

Slavje otvoritve Doma.

Bon Air, Pa. — Dne 13. oktobra se bo tu vršila proslava otvoritve Doma, ki jo priredi društvo Napredni Slovenci št. 254 SNPJ. Začetek ob 4. popoldne. Vabilo vsa društva iz okolice, tako tudi klube in pevska društva, "Bied" in "Rodoljub," ter vse ostale iz te okolice. Udeležite se te proslave v velikem številu. Ob sileni priliki vam vrnemo. Priprave so v teku, da bodo vsi gostje postrženi prvovrstno.

Vstopnina za moške je 50c, ženske so proste, razen članice našega društva, ker vsi člani in članice društva morajo plačati po 50c. To velja za enakopravne člane in članice, ker smo imeli velike stroške, da smo Dom povečali, ki bo v ponos nam in naši mladini, ki se sedaj veselijo je Dom povečan. Naša dolžnost je, da naredimo kar največ moramo, da bo naša mladina lahko rekla, da so njih stariši šli z duhom časa naprej.

Naše društvo je sedaj staro 16 let. Imelo je svojo dvorano, pa je bila premajhna in si je odločilo postaviti svoj Dom. Ob tej priliki otvoritve bomo imeli tudi program. V ta namen je društvo povabilo brata Vidriha, podpredsednika SNPJ, ki bo nagovoril navzoče in nam kaj zanjimivega povedal, kako organizirati našo mladino in jo obdružiti med nami. Stvar bo važna in bo vredno za vsakega in vsako, da se proslave udeležijo. Bliznja društva so vabljena, da se odzovejo v velikem številu. Rokom pa priporočamo, da grešo našemu odboru na roke pri dajji vstopnic. Za odbor: John Medle, predsednik; Peter Bukovec, tajnik; Ignac Gruznič, blagajnik.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inšorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor: UPRAVNI ODBEK: Predsednik Vincent Cankar; podpredsednik Andrew Vidrih, R.F.D. 7, Box 193, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Blas Novak; tajnik bolniškega oddelka Lovrenc Gradšek; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Jole Zavertnik; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni zdravnik Dr. F. J. Kern, 6223 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODBEK: Frank Somrak, predsednik, 996 E. 74th St., Cleveland, Ohio; Frank Alesh, 2124 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Zupančič, 2627 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODBEK: John Goršek, predsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Trčelj, Box 22, Strabane, Pa.; Tony Shragal, R.F.D. No. 1, Johnston City, Ill.; Frank Podboj, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Sular, Box 27, Arma, Kans.

BOLNIŠKI ODBEK: OSREDNJE OKROŽJE: Lovrenc Gradšek, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Joseph Zorko, R.F.D. 2, Box 126, West Newton, Pa.; Anton Abram, 1169 E. 76th St., Cleveland, Ohio. ZAPADNO OKROŽJE: Jacob Baloh, R.R. 8, Box 58, Pittsburg, Kans.; za jagosapad: Frank Klum, Box 958, Chisholm, Minn.; za sev. zap.: John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor: Frank Zajc, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; Ludvik Medvedšek, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Hraut, 855 So. Pierce St., Milwaukee, Wis.

Združiteljni odbor: Frank Vidmar, predsednik, 2505 Augusta St., Chicago, Ill.; John Olin, 2426 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Geshel, 735 E. Uintah, Colorado Springs, Colo.

POZORI! — Korespondenca z glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika, se naslovijo: Predsedništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOBRE SE NABLOVE: Bolniško tajništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohbe se naslovijo: Tajništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zajcu, predsedniku nadzornega odbora, zignar naslov je zgoraj. Vsi priziivi na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Goršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročnina in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA," 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Prva plesna veselica. Detroit, Mich. — Društvo Young American št. 564 SNPJ priredi svojo prvo plesno veselico v soboto zvečer dne 20. oktobra. Zabave, katere je to društvo priredilo dosedaj, so bile članstvu in prijateljem SNPJ v Detroitu in okolici zelo povoljne in priznana vredne. To bo "Cricket Dance" (Kriket ples), to je najnovejša plesna noviteta, kar jih je še bilo kdaj predstavljenih v slovenskih dvoranah v Detroitu.

Slovenska mladina nam bo pokazala nekaj novega, kar se more le ekluzivno prirediti in pričakovati od društva kot je "Young Americans". Zanimivost tega plesa je, da vsak kateri kupi vstopnico, dobi ob vstopu dva različna darila, katere sta skoro vredna vstopnine. Vstopnice so na prodaj pri sledečih članih: Fab. Babich, Mike Nagel, Herman Rugel, Frank Benedict, Jennie Kenich, Leo Dollar, Andy Grum, Frances Stular, br. Vozel in Elsie Grum. Prijateljsko so vabljeni vsi naši člani SNPJ v Detroitu in okolici kakor ostala slovenska javnost, da vidi nekaj novega in interesantnega.

Veselica se vrši v Woodman halli na Victor blizu Oakland ave. Začetek točno ob 7. zvečer. Preskrbljeno bo, da se postrže vsem v zadovoljstvo stariim in mladim, in sicer z okusno kapljico in drugimi lahkim okrepčili kakor tudi izvrsten prigrizek kot vedno. Igrala bo najnovejša godba.

Za izvrstno zabavo jamel. Publicijski odbor. O "osebnosti."

Bridgeport, Ohio. — Te dni sem čital dopis brata John Stoniča, ki mi ni pa nič kaj povolji, kajti kot je on poznani po vseh slovenskih naselebinah po Združenih državah, bi moral biti toliko možak, ko je šel že tako daleč, da pravi, da so nekateri gl. odborniki preošabni, da bi povedali njih imena. Kaj pa, če je že pričel agitirati zase za vednega člana ali za kak drugi urad? Vse je lahko, pravijo oni, ki ne vedo gotovo.

Cenzura? Še premalo je je, kajti povsod je večja kot pri SNPJ in če se te ne bi bilo, bi bila SNPJ na potu razpada, ne pa napredka, kot je danes, ki li ma "ošabni" odbor. Le malo na čelo naj se potirka in preštrudira, preden da kaj takih budalosti v javnost, ker to ni v korist, pač pa v škodo organizaciji. Če kaj ve od "la ošabnih," da so kaj

zakrivil, kar je proti pravilom SNPJ, posluži naj se pravil. Namigavanja ne drže in če ima kaj osebnega, pa ne spada v Prosveto, da se bega članstvo. Če mu je res SNPJ pri srcu, bo rekel: "Res ima "ta neumni grinar" iz Bridgeporta!" Saj me dobro pozna. Joseph Sany.

Velika jesenska prireditev. Chicago, Ill. — Kot druga leta meseca vinokota, tako tudi letos priredi društvo Slovenski dom št. 86 SNPJ veliko jesensko veselico v soboto zvečer 20. t. m. Poskrbljeno je že vse, da bodo imeli udeleženci obilno razvedrila in pristan domače zabave. Kot običajno bo društvo tudi letos razdelilo krasna darila med srečne goste; srečno dobitke popolnoma zastoj ko si nabavite vstopnico. Do sedaj je imelo naše društvo vedno dobro udeležbo, zakar se rojakom in rojakinjam najtopleje zahvaljujemo. Obilni poseti naših priredb je dokaz, da goste zadovoljimo, zato upamo, da nas to leto obiščete še v večjem številu. Mimogrede lahko omenimo, da bomo imeli pristan mošt in pa "1926", a čemur vam garantiramo, da boste zadovoljni.

Veselica je prirejena zato, da se anidemo, prijateljsko pogovorimo in zabavamo, in — neprikrito povedano — da se nekoliko opomore društveni blagajni, ker se čez leto izčrpa, posebno pri društvu kot je "Slovenski dom", ki vedno poseže precej globoko na raznovrstne prouje in pozive za dobre in koristne ustanove, kar je seveda samo dolžnost članov kot zavednih delavcev. Torej na kratko: privedite na našo priredbo in ne bo vam žal. Posebno članom Bratskih društev kličemo: Na svidenje! Ob priliki vaših priredb bomo po možnosti bratsko povrnili. Pazite na naš oglas prihodnji teden v "Prosveti" in "Proletarcu".

Prireditveni odbor. Vabilo na veselico.

Frideriktova, Pa. — Dne 13. oktobra bomo tukaj praznovali obletnico ustanovitve društva št. 208 SSPZ. Ob tej priliki bo igrala dobra godba iz Canonsburga oziroma iz Strabane, Pa. Vabilo občinstvo od blizu in daleč, staro in mlado, kajti zabave bo dovolj za vse. Preskrbljeno bo za lačne in žejne. Torej na svidenje dne 13. oktobra ob 6. zvečer v Avell dvorani! Frank Kolenc, predsednik.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS
Datum v oglepaju n. pr. (Sept. 30-1928) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da va nje s tem dnevom potekla naročnina.

BREZ IZOBRAZBE, DELA IN TRUDA NI SVOBODE IN ENAKOPRAVNOSTI

V izobrazbi je moč!

Veliko ljudi se jezi, da svet napreduje, prepočasi. Jeze se, zakaj ljudstvo ne izvoli v postavodajne zbornice poslancev, ki bodo delali le za ljudsko blagostanje, ko imamo vendar splošno, enako in direktno volilno pravico razen takrat, ko volimo predsednika Združenih držav.

Takih pojavov bi našli lahko še več. Vsi ti pojavi ne pomagajo nič k napredku, ako ne mislijo in iščejo vzrokov za pojave v človeškem življenju oni, ki bi jih morali iskati, a v resnici pa samo zabavljajo in se jeze na druge.

Ako preiščujemo po velikih teh pojavov, prihajamo do zaključka, da imamo zelo malo učencev, znanstvenikov in ljudskih učiteljev, veliko knjig s podučno vsebino za vsakega, toda ti znanstveniki, učenci, te dobre podučne knjige in spisi ne dosežejo ljudske mase. Tuji so ji, kot so ji zamorski običaji v osrčju Afrike, ali pa sekstant in logaritme. Ta ljudska masa ne pozna znanstvenikov, učencev in ljudskih učiteljev, ki so si pridobili velike zasluge za človeštvo, še po imenu. Kako se more torej pričakovati, da bo ljudska masa poznala knjige teh znanstvenikov, učencev in ljudskih učiteljev? Vladajoči razred ne stori ničesar, da seznanijo ljudsko maso z onimi, katerih plod njih dela je povzročil, da so se ljudje povzpeli iz nižnj do današnjih višav. Vladajoči razred se počuti dobro, on živi življenje sam zase in gleda na ljudsko maso kot nekaj nižjega, kar je daleč pod njim.

Tu so vzroki, ki povedo, zakaj se ni nič storilo, da se ljudska masa povzpne kvišku, spozna vzroke, zakaj živimo v takih razmerah: eni na vrhu, drugi pa na dnu, in ljudska masa ne zahteva, da se življenske razmere v človeški družbi izpremenijo tako, da se lahko reče, da so človeške in da se izplača živeti v njih.

Sola danes izvrši precej izobraževalnega dela, a pri tem ne smemo pozabiti, da sola kontrolira vladajoči razred, to je razred, ki si ne želi nobene spremembe v človeški družbi in da ljudska masa ostane daleč dol pod njim. Pa šole so tudi različne. Imamo šole, v katerih se podučuje čista znanost, pa zopet šole, v katerih šolarjem napolnijo možgane z nepotrebnimi rečmi za življenje, da ne morejo nikdar v življenju najti poti iz zmot in blodenj, ki so jih njim vcepili v možgane, ko so pohajali v šolo.

Ampak kljub tem razmeram svet napreduje. Sola ne preneha, ko otrok zapusti šolo. Ampak sola traja skozi celo človeško življenje. Zakaj? Ko otrok zapusti šolo, ne ugasi v njem želja po izobrazbi. So pač izjeme tudi v tem oziru, ampak te le potrdijo, da je pravilo pravilno. Mladi ljudje hrepene po spoznanju znanstvenih resnic. Žele si izpolniti in povečati svoje znanje, razširiti svojo izobrazbo.

Slovenska narodna podpora ima v svojih pravilih, da je njen namen izobraževati. Izdala je že nekaj knjig, izdaja svoj dnevnik v slovenščini, ki prinaša ob sredah tudi precej angleškega gradiva, in svoj mesečnik v slovenskem in angleškem jeziku. Ima tudi svojo tiskarno, v kateri tiska svoje publikacije.

Slovenska narodna podpora ima v svojih pravilih, da je njen namen izobraževati. Izdala je že nekaj knjig, izdaja svoj dnevnik v slovenščini, ki prinaša ob sredah tudi precej angleškega gradiva, in svoj mesečnik v slovenskem in angleškem jeziku. Ima tudi svojo tiskarno, v kateri tiska svoje publikacije.

Slovenska narodna podpora ima v svojih pravilih, da je njen namen izobraževati. Izdala je že nekaj knjig, izdaja svoj dnevnik v slovenščini, ki prinaša ob sredah tudi precej angleškega gradiva, in svoj mesečnik v slovenskem in angleškem jeziku. Ima tudi svojo tiskarno, v kateri tiska svoje publikacije.

Slovenska narodna podpora ima v svojih pravilih, da je njen namen izobraževati. Izdala je že nekaj knjig, izdaja svoj dnevnik v slovenščini, ki prinaša ob sredah tudi precej angleškega gradiva, in svoj mesečnik v slovenskem in angleškem jeziku. Ima tudi svojo tiskarno, v kateri tiska svoje publikacije.

Slovenska narodna podpora ima v svojih pravilih, da je njen namen izobraževati. Izdala je že nekaj knjig, izdaja svoj dnevnik v slovenščini, ki prinaša ob sredah tudi precej angleškega gradiva, in svoj mesečnik v slovenskem in angleškem jeziku. Ima tudi svojo tiskarno, v kateri tiska svoje publikacije.

Slovenska narodna podpora ima v svojih pravilih, da je njen namen izobraževati. Izdala je že nekaj knjig, izdaja svoj dnevnik v slovenščini, ki prinaša ob sredah tudi precej angleškega gradiva, in svoj mesečnik v slovenskem in angleškem jeziku. Ima tudi svojo tiskarno, v kateri tiska svoje publikacije.

starišev se v večjem številu za Slovenijo narodno podporo. Izredno važno sredstvo za pridobivanje članov je tisk. To pa sili zopet k rešitvi vprašanja: "Kako povečati in razširiti tisk v angleščini za pridobivanje članov S.N.P.J. in utrjenje njenih principov in načel med članstvom, ki ne zna slovensko pisati in čitati?"

To je resen problem in v korist S.N.P.J. Za to je važno, da se na rešitev tega vprašanja že danes misli in se pot za rešitev istega pripravi s stvarnimi razpravami v jednotnem tisku in na društvenih sejah.

Kadar so na društveni seji končani društveni posli in je dnevni red izčrpan do točke "Razno," tedaj lahko prično stvarne razprave o sredstvih za razširjenje izobrazbe in utrjenje principov S.N.P.J. med članstvom. Namen Slovenske narodne podpore ni samo podpirati bojne, izplačevati odškodnino in posmrtnino onim, ki so je deležni po njenih pravilih, ampak je tudi izobraževati. Brataška podpora organizacija, ki goji take namene, je res dobra podpora organizacija, ki ima visoke cilje in izvršuje potrebne naloge za dosego svobode in gospodarske enakopravnosti.

Njena zgodovina potrjuje, da je moč v izobrazbi. In zato je opravičeno upanje, da bodoča konvencija S.N.P.J. v mesecu maju prihodnjega leta reši problem izobrazbe, ki je tesno združen z njenim tiskom, kot to zahtevajo interesi jednote, tlačene in neuke ljudske mase. Pri reševanju tega vprašanja imejmo pred očmi: Izobrazbi je moč! In rešitev tega vprašanja ne bo težka. Če hočemo biti svobodni in gospodarsko enakopravni, moramo biti močni. Moč si pa pridobimo z izobrazbo.

RAZPRAVE O PRAVILIH

Cleveland, Ohio. — V zadnji središčni številki sem čital tudi priporočilo brata J. Hrvatina, tajnika društva št. 118, da bi se zopet uvedlo staro izplačilo bolniške podpore, ker se mu zdi, da je isto bilo boljše in se mu sedanja lestvica ne dopade. Ta brat trdi v svojem poročilu, da član, ki ima prestopiti iz mladinskega oddelka v odraslega, ni deležen 1 (eno) leto nobene podpore in valed tega ne prestopi v članski oddelk, ter povdarja, da ima skušnje kot tajnik. Tako poročila so zares obžalovanja vredna. Ali ta brat ni dobro pogledal pravil in premembe glede izplačila bolniške podpore? Ali ni v pravilih jasno prevedano, da je član, ki prestopi iz mladinskega oddelka v članskega, takoj ko je v glavnem uradu sprejet, deležen vseh ugodnosti, toraj vseh podpor, katere jednota izplačuje? Nov član je pa deležen bolniške podpore po preteku 90 dni potem ko je bil sprejet v jednoto. Kako se toraj to strinja z izvajanjem omenjenega brata? Tajniki bi pa še morali malo bolj paziti kaj zapisejo, kajti od tajnikov se pričakuje, da poznajo vsaj glavne točke pravil.

Ta brat priporoča, da bi se za prvo leto izplačalo vsaj \$60.00 cele podpore in \$150.00 polovične, kar bi bilo dvojno kot se isto sedaj plačuje za prve 2 leti. Tako priporočila bi že bila dobra, ko bi bilo od kje vzeti. Ali se omenjeni brat ne zaveda, kaj se naredile vedno naklade, koliko prerokanja, koliko godrnjanja, zabavljanja in dela in marsikateri član je pustil jednoto radi naklad? Ali ni sedaj boljše. Nekoliko več kot eno leto je minilo odkar je stopila nova plačilna lestvica glede podpore v veljavo in bolniški skladi so se opomogli, naklad ni bilo. Ali ni pravičnejše, ako ima član, ki je že mnogo let član jednote, pravico več dobiti kot oni, ki je šele pristopil? Ta lestvica je pravična in koristna za vse članstvo. Več tajnikov je že omenilo, da nekateri kandidati ne pristopijo kot hitro se jim pove koliko dobijo podpore. Temu oporekam in rečem le to, ako bi to bila resnica, potem bi ne eksistiralo nobeno novo angleško poslušajoče društvo; tam so sami novi člani in se število istih množi. Kdor misli le koliko bo podpore potegnil, ta naj le ostane zunaj; se bode že dobilo namesto njega drugega.

Pa poglejmo angleške organizacije. Koliko pa se tam dobi podpore? Pri največ organizacijah je za 13 tednov za eno bolezen. Kdor prevdari natančno sistem, bo videl, da naša jednota tudi še vedno najboljše pogoje in poleg tega se bo na podlagi te izplačilne lestvice bolniški sklad opomogel, da bo kakva rezerva, ki bo nudila garancijo, da ne bo naklad in se bodo vseeno zmagovale izplačila.

Bratom, ki priporočajo izpremembe k pravilom; se priporoča, da vselej pazno prečitajo pravila, predno priporočajo kaj novega in obdržite zaključke glavnega odbora v spominu, da ne bodo priporočali kot novost kaj takega, ki je že v pravilih S. N. P. J.

Brat Hrvatini je v zadnjem uradnem glasilu priporočal kot novost, da naj konvencija tako uredi, da bodo oni člani, ki iz mladinskega oddelka prestopijo v odrasli oddelk, opravičeni do \$60 cele podpore in \$150 polovične podpore.

Glavni odbor je že zdavnaj inicijativno, da so mladoletni takoj opravičeni do bolniške podpore, ko prestopijo v oddelk za odrasle, članstvo je pa s splošnim glasovanjem potrdilo inicijativo.

Ravnokotko je članstvo s splošnim glasovanjem sprejelo zaključek, da so člani do dveh let opravičeni, ako so zavarovani za dolar bolniške podpore do \$30 cele podpore in \$75 polovične podpore.

Brat Hrvatini pa pravi v svojem poročilu, da člani iz mladinskega oddelka, ko pristopijo v odraslega, niso deležni nobene podpore. Malo več natančnosti se priporoča pri priporočilih za prihodnjo konvencijo.

LISTNISTVA UREDNISTVA. So. Chicago, Ill. — A. R. — Vaše nasvete na želje bomo vpoštevali, kadar bodo sredstva in razmere to dovolile. Pozdravi! Farmer-laboristi v Minnesoti "nevtralni". Minneapolis. — Odbor farmerske-delavske stranke v Minnesoti je naznanil svojim pristavcem, da lahko volijo kateregakoli predsedniškega kandidata hočejo. Stranka ne priporoča nobenega, oziroma je nevtralna, kar se predsedniške borbe tiče.

VESTI IZ NASELBN

Na delo Detroitčanke! Detroit, Mich. — Detroitški Slovenci smo tako raztreseno naseljeni, da je nemogoče do vseh osebno priti in jim naznati o tej ali oni zadevi. Valed tega pa hočem o stvari v Prosveti v par besedah omeniti aktivnosti tikajočih se nas žen in deklet na vzhodni strani mesta.

Kakor je že splošno znano, smo tukaj ustanovile ženski odsek Slovenskega narodnega doma dne 18. septembra. Žene in dekleta, katere se niste članice tega odseka, vas prosimo, da se nam pridružite in z nami sodelujete. Pridite na naše seje in delajte z nami za Slovenski narodni dom. Seja se vrši dne 11. oktobra ob 8. zvečer na 8 Mile road št. 116, ki je v bližini Woodward ave. To je potrebno, da smo ženske aktivne za Dom. Potrebno je, da tudi me žene in dekleta storimo svojo dolžnost, da čim prej pride do zaželjenega — tj. da se postavi Dom.

Upanje imamo, ako bomo pomagale in sodelovale z našimi možmi, da se ideja gotovo uresniči. Stvar ni tako težka, ako vsi primemo za delo in delamo kot eden. Udeležite se torej seje dne 11. oktobra v velikem številu, da potem pomagamo pri prireditvah za Dom. Delajmo skupno in pomagamo eden drugemu v slučaju nesreče ali bolezni. Ne odlašajte, temveč pridite vse žene in dekleta na sejo, da delamo naprej složno in vzajemno, da bo za vse prav. Mary Jurca.

Thomas v Pittsburghu. Pittsburgh, Pa. — Kampanjski shod socialistične stranke v Pittsburghu se vrši v četrtek 11. oktobra zvečer v Carnegie Music Hall v Shevillie parku, Četrta cesta. Vzemite poulično karo pri pošti v Pittsburghu, ki ima napis 4th ave. — Smithfield St. Vozí do Shevillie parka vsake pol ure. Vstopnice dobite na strankinem uradu, 308 Fifth ave. Arcade, tretje nadstropje, soba št. 308. Vstopnice so: main floor po dolarju, za druge prostore po 75 in 50c. Vstopnina je za kritje stroškov in kar bo prebitka, gre v kampanjski fond. Carnegie Music Hall ima dva tisoč sedežev in stranka računa, da bo dvorana sigurno napolnjena. Shod je v Pittsburghu zelo oglašan. Anton Zornik.

JSZ konferenca v Braddocku. Strabane, Pa. — Konferenca na Syganu, Pa., ni bila preveč dobro obiskana, popoldanski shod pa dobro. Govorniki so bili Wm. Adams, Liberman in Jesse Stephens iz Anglije, katera se nahaja v Pittsburghu, Pa. Prodalo se je precej literature in nakolektalo se \$14.87 v kampanjski fond.

Konferenca je sklenila, da se vrši še enkrat konferenca pred volitvami, in sicer 28. oktobra v Braddocku, Pa., v Slov. izobraževalnem domu na 6. cesti, 121 Talbot Ave. Vabi se vse klube in društva, da pošljejo svoje zastopnike, ker to je zadnji boj v tej volilni kampanji. Victor Vodšek, tajnik.

Veselica društva št. 192. Milwaukee, Wis. — Čemu so baviteli sedaj z raznimi drugimi stvarmi in dopisih ko pa so zabave in veselice na dnevnem redu. Ako čitate Prosveto, lahko opazite vsepovsod, da se članstvo oziroma društva SNPJ precej zanimajo in prirejajo razne priredbe. Tudi naše žensko društvo "Venera" št. 192 SNPJ je pridno na delu in priredi svojo jesensko veselico prihodnjo nedeljo dne 14. oktobra 1928 v naših navadnih prostorih. Zelo važno je, da posebnost članice našega društva pridno agitirajo za to veselico in da se gotovo udeležijo, ter pripeljejo vsaka vsaj nekaj prijateljic in prijateljic s seboj, da bo obisk tako povečan.

Veselični odbor skrbi že sedaj, da bo izvrstna in veselejša odobora in točna potreba za vse, za stare in mlade. Igrala bo izvrstna godba in zabave bo dobolj za vse. Na programu

OPAZOVANJA

Prokleta naša tradicija! Za osebno svobodo se radi potegujemo. Namreč mi, člani S. N. P. J. Medtem pa vsaka štiri leta sprejmemo pravila, v katerih delamo a gotovimi osebnimi svobodščinami kakor prasiča z mehoma.

Pri nas je navada, da ne poznamo nobene zaupnosti. Vsa naša odbornik je a priori — kruk, potencialni slepar, ki je morda pošten samo zato, ker se nas boji. Ker mu ne zaupamo, ga priklenemo na razne točke v pravilih, s katerimi mu komandiramo: To in to je zate tabu, tega in tega ne smeš, tak in tak moraš biti!

Konvencija je prihodnjo spomlad. Danes še ne vemo, kdo bo izvoljen v novi odbor — ali bo popolnoma nov odbor ali ostane še kaj starih vmes, o tem ne vemo prav nič — vemo pa, da bodo izvoljeni sami kruki, pa naj bo kdor hoče; že vsak oni, ki bo kandidiral, se bo izdal za kruka. Kajti s tem pokate, da se bi rad okoristil na račun korita!

Taka je naša bogme žalostna tradicija. Lahko nas je sram te bedaste, otročje tradicije. Člani se pritožujejo, da so pravila prevelika, da je preveč vseh teh mogočih in nemogočih "indžunkšnov". Medtem pa pravila bujno rastejo od konvencije do konvencije. Na vsaki konvenciji se rodi cela zalega novih osebnih, naravnost smešnih točk, s katerimi pokažemo tradicijo, da so naši odborniki kruki, da jim ne zaupamo niti počenega knofa in da jim lahko pri vsaki priliki priljepimo novo sumničenje na čelo.

Osebna svoboda, o kateri tako radi pojem pri polnih konvencijah, ima v naših pravilih tišče in eno luknjo. Za nas ne velja princip, da sodimo krivica po storjenem činu, pač pa že vnaprej vse obsojimo in jih zapišemo v črne bukve kot lopove, ki samo gledajo, kako bi nas okradli, kako si nababejo župe s "komišnom" in kako si kupujejo avtomobile in hiše za naše tuljave. Se več: celo njihovim ženam ne zaupamo in diktiramo jim — to, to je vražja diktatura! — kaj smejo in česa ne smejo delati v svojem privatnem življenju!

Kmalu pride tako, da bo našim odbornikom predpisano, da se ne smejo oženiti, niti ne smejo z nobeno žensko imeti nobenega posla, torej morajo biti kastrirani, če hočejo biti poštene — za nas poštene — odborniki!

In kmalu pride, da ne bo hotel noben pošten brat, ki ima res sposobnosti, kandidirati v naš odbor in navsezadnje dobi more prave kruke, ker drugih ne bomo mogli dobiti. Povem vam, bratje in sestre, da danes je prokleta malo diktature v odboru, toda največji in najgriši diktatorji smo mi člani sami. Kaj še vse mi diktiramo odbornikom, to že presega vse meje.

Morda me kdo lopne zaradi te samokritike. Prav, le naj me — bo vsaj pokazal svoj diktatorski značaj. Kdaj se naučimo zaupnosti? Kdaj pokažemo, da so člani, katerim poverimo gospodarstvo jednote, vredni našega zaupanja, da jim lahko damo proste roke in jim rečemo: Bratje, mi vam zaupamo popolnoma. Delajte in pokažite, da tudi vi zaupate nam!

Proč z osebnimi točkami v pravilih!

Člani se pritožujejo, da so pravila prevelika, da je preveč vseh teh mogočih in nemogočih "indžunkšnov". Medtem pa pravila bujno rastejo od konvencije do konvencije. Na vsaki konvenciji se rodi cela zalega novih osebnih, naravnost smešnih točk, s katerimi pokažemo tradicijo, da so naši odborniki kruki, da jim ne zaupamo niti počenega knofa in da jim lahko pri vsaki priliki priljepimo novo sumničenje na čelo.

Osebna svoboda, o kateri tako radi pojem pri polnih konvencijah, ima v naših pravilih tišče in eno luknjo. Za nas ne velja princip, da sodimo krivica po storjenem činu, pač pa že vnaprej vse obsojimo in jih zapišemo v črne bukve kot lopove, ki samo gledajo, kako bi nas okradli, kako si nababejo župe s "komišnom" in kako si kupujejo avtomobile in hiše za naše tuljave. Se več: celo njihovim ženam ne zaupamo in diktiramo jim — to, to je vražja diktatura! — kaj smejo in česa ne smejo delati v svojem privatnem življenju!

Kmalu pride tako, da bo našim odbornikom predpisano, da se ne smejo oženiti, niti ne smejo z nobeno žensko imeti nobenega posla, torej morajo biti kastrirani, če hočejo biti poštene — za nas poštene — odborniki!

In kmalu pride, da ne bo hotel noben pošten brat, ki ima res sposobnosti, kandidirati v naš odbor in navsezadnje dobi more prave kruke, ker drugih ne bomo mogli dobiti. Povem vam, bratje in sestre, da danes je prokleta malo diktature v odboru, toda največji in najgriši diktatorji smo mi člani sami. Kaj še vse mi diktiramo odbornikom, to že presega vse meje.

Morda me kdo lopne zaradi te samokritike. Prav, le naj me — bo vsaj pokazal svoj diktatorski značaj. Kdaj se naučimo zaupnosti? Kdaj pokažemo, da so člani, katerim poverimo gospodarstvo jednote, vredni našega zaupanja, da jim lahko damo proste roke in jim rečemo: Bratje, mi vam zaupamo popolnoma. Delajte in pokažite, da tudi vi zaupate nam!

Proč z osebnimi točkami v pravilih!

ZDRAVNIŠKI NASVETI

Piše dr. F. J. Kera, vrhovni zdravnik SNPJ.

Dobro poznate, da so bolniki pri katerih je bila karantena dvignjena. Ko otrok zboli, bi ga morali imeti vsaj en teden izoliranega od ostalih otrok zlasti, ko se pojavijo hudi napadi. Treba ga je imeti na zraku. Ne se bati odprtih oken po dnevi in ponoči. Če bolnik nima vročice in drugače ni preslaboten, se sme igrati na vrtu vsrten od drugih otrok. Ne ga nositi v vas k prijateljem, ki imajo majhne otroke. Med napadi, ga je treba seveda vzdigniti in mu pomagati kolikor mogoče. Napadi sami niso smrtno nevarni, vendar so hudo utrudilivi za bolnika in za navzoče. Navadni sirupi zoper kašelj ne pomagajo. Tudi druga zdravila niso posebno uspešna razen vakcinov zoper oslovski kašelj (Pertussis vaccine). Rabim jih še blizu deset let in sem prepričan, da olajšajo bolezen in jo skrajšajo, da je pač vredno otroke peljati k zdravniku. Navadno povzročajo trikrat ali štirikrat, najprej po dve, potem po štiri, osem in šestnajst kapljic, kar kašelj ponehuje. Otrok je še vedno razpoložen dušljivim napadom zlasti med prehladi. Dušljiv kašelj bi se dal odpraviti, če bi mogli vsakega bolnika pravočasno izolirati. Sedanja karantena ni posebno uspešna, ker veliko staršev ne kliče zdravnika, da bi pravočasno preprečili prenos bolezni na druge otroke. Ni prav dobro znano, koliko časa je bolezen ta zdravila in pa ribje olje nalezljiva; prav mogoče je, da se dosti slučajev bolezni razširi imamo tudi nekaj izrednega, namreč oddale se bodo tri kraane nagrade trem, ki bodo slučajno imeli najrečnejše številke na vstopnicah. Torej bodite gotovo tam od pravem času in pomagajte do boljšega uspeha za našo društveno blagajno. Za uslugam vam bomo ob enaki priliki povrnilo poset. Še enkrat apeliram na vse sobrate in sestre, kakor tudi drugo občinstvo, domače in iz okolice, da nas posetite prihodnjo nedeljo na naši prvi jesenski veselici v obilnem številu. Za društvo Venera 192 SNPJ. — P. M. Vogrich.

OFICIJELNA NAZANILA S. N. P. J.

NEIZPLAČANE SMRTNINE. 30. junija 1928.

Table with columns: Ime in preime umrlega, Star. in mesec smrti, Umrl dne, Notoplačane. Lists names and dates of deaths.

POJASNILNO: Gorji takoj je postalo preobilo, kar je bil prvi, približno dne 2. septembra, v tiskani napadno velenje. V prvem poročilu o dne 2. septembra so namreč sodili v rubriki 'smrtne vijestice' in se približno polovico podatkov so vrnili s prvimi tiskanimi rubrikami in iz njih izvlekli. Izbira arhivskih poročil, da se bo kakšnega dopolnjevanja s poročila. BLAS NOVAK, gl. tajnik.

RAZSODBE GLAVNEGA POROTNEGA ODBORA.

Br. Seovicha krivim ter ga izključilo iz društva in jednote. Br. Seovich se ni zadovoljil z razsodbo društva. porote in je vložil priziv na glav. porot. odbor, kateri je na podlagi predloženih listin in podatkov zaključil in ugotovil, da v smislu 2. točke, XVI. člena pravil Br. Emil Seovich, ne more biti član S. N. P. J. In na podlagi tega glav. porot. odbor potrjuje razsodbo prve inštanče. Zadeva društva šte. 608. Pri društvu šte. 608, Kenosha, Wis. je bila vložena obtožnica proti br. Arthur Niemi. Obtožnica očita br. Niemi več prestopkov, posebno pa da se je na društvu privediti dne 16. marca 1928 nedostojno izražal napram sestri Oigi Zura, članici društva šte. 38 SNPJ. Dne 27. junija t. l. se je vršila pri društvu porotna obravnava, na kateri je bil br. Niemi zaslišan in pozvan da poda svoj zagovor. Br. Niemi je zanikal da je izrekel žaljive besede napram ses. Zura; nadalje tudi izpove, da ga je ses. Zura izzvala. Društvena porota je spoznala br. Niemi krivega in ga kaznovala s tem, da br. Niemi nima pravice do besede na treh društvenih sejah. Proti razsodbi društva je bil vzet priziv na glav. porotni odbor, in ta je prišel do zaključka, da je bila dolžnost br. Niemi, kot preda. na društv. prireditelj, skrbeti za red in se napram vdeležencem dostojno obnašati, posebno se napram članici društva družina S. N. P. J. Članom S. N. P. J. ni dovoljeno, da bi se posluževali na društvenih prireditvah in drugih sestankih nedostojnih izrazov, povzročali nezadovoljstvo med člani, ali kvarili ugled S. N. P. J. Radi tega in v smislu 8. točke, XVI. člena pravil glav. porot. odbor potrjuje razsodbo prve inštanče. John Goršek, predsednik; John Tordoff, Tony Šaragal, Fran Podhaj, Anton Šular, porotniki.

TRIMESEČNO ZBOROVANJE.

S tem se uradno naznanja, da je sklicano trimesečno zborovanje gl. izvršnega in gl. nadzornega odbora S. N. P. J., ki se prične v ponedeljek dne 29. oktobra 1928, v jednotlivih prostorih, ob deveti uri zjutraj. Člani društva, ki imajo zadeve, katere žele, da rešuje ta seja, se pozivljajo, da to naznanilo v pravem času pred sejo.

Vincent Cankar, preda. SNPJ.

RAZNA NAZANILA

Nanticoke, Pa. — Naznanjam vsem članom društva št. 447 SNPJ, da se prihodnja seja vrši ob 2. popoldne mesto ob 10. popoldne. Prosim, da članstvo to naznanilo upoštevata. M. Ferla, tajnik. Elizabeth, N. J. — Članstvu društva št. 540 SNPJ naznanjam, da od sedaj naprej pošiljajo vse, kar je v zvezi s društvom, na naslov: J. Paasrich, 710 McKinley street, in ne več na 726 McKinley street, ker sem se preselil. Obenem prosim, da plačujete svoj assessment bolj redno, ker 26. in 27. v mesecu je prepreno. Pravila govora, da se plača do 25. v mesecu. Kdor ne plača, bo suspendiran. Ako se ne boste udeležili seji, se bo društvo poslužilo proti vam jednotlivih pravil. Prošeni ste vsi, posebno samci, da mi pošljete svoj naslov, da tajnik ve za vse člane v času potrebe. Bodimo val točni v vseh stvareh, kar se društva tiče. Naslov društva odbora: Predsednik, Leopold Brijak, 687 Magnolia av.; tajnik, Jos. Paasrich, 710 McKinley street; blagajnik, Jos. Oblak, 319 Bond street, val v Elizabeth, N. J. Tajnik. Canonburg, Pa. — Članom društva Postojnska jama št. 188 SNPJ naznanjam, da sem podpisani prevzel tajniški posel s 1. oktobra. Prošeni ste, da se v zadevah društva obrnate na spodnji naslov. Naznanjam, da assessment bom pobiral vsako 3. nedeljo v mesecu pred in po seji, ter sveda tudi zadnji dan, to je 24. v mesecu sveder v društvih dvoranah. John Bohner, tajnik, Box 64, Strabane, Pa. Gowanda, N. Y. — Društvo št. 325 SNPJ je na zadnji seji sklenilo, da mora vsak član plačati meseca oktobra \$1 naklade za društvene stroške. Prosim, da člani in članice upoštevate ta sklep in naznanilo. Joseph F. Povis, tajnik. Milwaukee, Wis. — Naznanjam članstvu društva Sloga št. 18 SNPJ sklep prošle seje, da se udeležimo veselice društva Yemera dne 14. oktobra korporativno. Veselica bo v SF dvorani. Popoldne se skupaj zbiramo ob 2. v spodnji dvorani. Kadar imamo mi veselico se oni udeležo v velikem številu, zato pa bi bilo lepo, da se tudi mi odzovemo povabilu in gremo na njih veselico v velikem številu. L. Perko. Cleveland, O. — Članstvu društva Naprej št. 5 SNPJ naznanjam, da bom spet pobiral assessment vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldne ob 8. do 11. ure v starem poslopu Slovenskega narodnega doma, spodaj. Članstvo se naj posluži te prilike in naj plača svoj assessment vsako 3. nedeljo v mesecu da mu ne bo treba čakati do 25. v mesecu. Assessment se tudi pobira na seji, in sicer 1. nedeljo v mesecu ob 8. do 11. ure in 25. v mesecu sveder ob 5. do 8. ure. Apellam na članstvo, da plača redni assessment, kajti vsak vs, kaj ga zaden, ako assessment ni plačan. Vadem vse članstvo, da se polnoštevilno udeležuje seji, ki se vrše vsako 1. nedeljo v mesecu v novem poslopu Doma v sobi št. 1. Kdor nima še svojih otrok vpisanih v mladinskem oddelku, naj to takoj stori. Assessment za mladinski oddelk je samo 22c mesečno. Glede ugodnosti, ki jih nudi SNPJ, se lahko pripravite s tem, da pogledate v pravila jednote o mladinskem oddelku. Pravila dobite pri tajniku. L. Medvedšek, tajnik. Woodward, Ia. — Društvo Zveza št. 325 SNPJ je sklenilo na redni seji 16. sept., da naloti assessment za mesec oktober v prid društvene blaginje. Člani, kateri so zavarovani za bolniško podpora, plačajo 50c, članice, katere so zavarovane samo za posmrtnino, 25c. Obenem opozarjam člane, kateri se na udeležujejo društvenih seji, da je dolžnost vsakega člana, kateri ni prevel oddaljen, da se udeleži društvene seje vsaj vsake tri mesece enkrat. Anton Aasich, tajnik. Milwaukee, Wis. — Članom in članicam društva št. 16 SNPJ naznanjam društveni sklep, da se korporativno udeležimo veselice tenškega društva Venera št. 192 SNPJ dne 14. oktobra. Zbiramo se ob 3. popoldne v navadni prostorih. Ne presirite tega. Po načrtu, da delujemo skupno kakor bratje in sestere. Fr. Perko. Kje je br. George Popovich? Johnston City, Ill. — Društvo št. 91 SNPJ šeli svetjeti za brata George Popovicha (Geo. Pop), radi društvenih zadev. Kakor se žuje, se sedaj nahaja kakje v W. Virginiji. Prosim rojake, ako kdo ve za njegov naslov, ali če sam čita ta oglaš, da se oglasi na društvenega tajnika, naslov: Paul Compre, 608 W. 5th street, Johnston City, Ill.

SEJE

So. Chicago, Ill. — Članstvu društva Delaware št. 8 SNPJ naznanjam sklep prošle redne seje, da se posamezne člane na redno mesečno sejo, ki se bo vršila dne 14. oktobra, da se na tej seji stori vse potrebne korekcijske glode igre in veselice, ki se bo vršila 18. novembra. Veselilni odbor je za to delu, da bo pastrešba na veselici čim boljša in zadovoljiva. Godba bo izvrstna. Potrebno pa je, da vsi člani pridete na to sejo, da izrazite svoje mnenje, da se veselica boljše obnese. Katera igra bo takrat pripravljena, nam sedaj še ni znano, upamo pa, da bo veseljica, o kateri poročam pozneje. Jos. Kehl, tajnik. Chicago, Ill. — Naznanjam članom društva Slovenski dom št. 85 SNPJ, da od sedaj naprej bomo imeli društvene seje v novih prostorih na 1617 Clybourn av. 3. nedeljo v mesecu ob 2. popoldne. Torej prva seja v novih prostorih se bo vršila dne 21. oktobra. Ker je na vsaki seji veliko važnega rešiti, vas prosim, da se prihodnje seje udeležite v velikem številu. Prijditje pravčasno, da pobovam assessment pred sejo, kar med sejo, ni dovoljeno pobirati. Kdor članov je zasostal za mesec ali dva, s assessmentom, naj poravnava na tej seji. J. Hryšek, tajnik. Bon Air, Pa. — Članstvu društva št. 254 SNPJ, naznanjam, da se prihodnja redna seja vrši tretjo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne, to pa tudi tava, kar bomo imeli veselico v priložnosti otvoritve doma, kar dragi dan nam ni mogoče voditi seje. Vselej je bila seja priredena na en teden pred. Bodoče seje pa se bodo spet vršile vsako drugo nedeljo v mesecu. Val se udeležite seje dne 11. oktobra. — Naznanjam tudi, da se bom več pobiral assessmenta na domu, temveč da seji in 24. ter 25. sveder v hall ob 7. sveder. Ako kateri priprave assessment posebej v tedna, ga se bom val. To si zapomnite in ne prihajajte po seji s assessmentom; bom vašega odklonil. Upoštevajte to poznanilo. Peter Bukovec, tajnik. Chisholm, Minn. — Naznanjam članom društva Lilija v vrtu št. 222 SNPJ, da se vrši prihodnja seja dne 14. oktobra v Recreational poslopu točno ob 2. popoldne. Veled tega vas prosim članice, da se udeležite polnoštevilno ter da redno plačujete assessment vsaj do 25. v mesecu, ker drugače bom prisiljena poslužiti se s suspendacijo. Polna pa naj se nobena ne hudiče, ker vsaka dobro ve kaj ima napraviti, kar to je seji v korist. Mary Susita, tajnica. Standeville, Utah. — Seja društva št. 422 SNPJ se vrši dne 14. oktobra ob 7. sveder. Veled tega vas, potrebno in dolžnost vsakega člana, da pride na sejo. Frank Mismash, tajnik. Chicago, Ill. — Opozarjem vse člane društva Narodni vitez št. 39 SNPJ na sejo, ki se bo vršila dne 13. oktobra. Šikali boste trimesečno poročilo in več drugih stvari bo na dnevnem radu, ki so važne za vse članstvo našega društva. Val na sejo! Društvo šteje 208 članov, na sejo pa jih pride komaj 10 ali 15. To je pač slabo, ker se članstvo tako malo zanima za društvene seje in njega stvari. Omenim naj tudi, da bolj redno plačujete assessment. Kdor ne bo plačal, bo suspendiran, kot delodajna pravila. Najvaje se val po pravilih in bo boljše za članstvo in tajnika. Louis Zagar, tajnik. Chicago, Ill. — Naznanjam vsem zastopnikom, ki ste bili izvoljeni v leto 1929, da se seja vrši dne 14. oktobra točno ob 10. popoldne v dvorani SNPJ na 2057 S. Lawrence av. Omenim naj, da je dolžnost vsakega zastopnika, da se udeleži te seje, da bo nastopal svoje društvo, da tako pravočasno ukrenemo vse potrebno v tej zadevi, da dostojno sprejelimo 25-letnico in obstoj Slovenske narodne podpore jednote. Louis Zagar, tajnik društva M. 29 SNPJ. Collinwood, O. — Pozivljvam članstvo društva Vipavski raj št. 312 SNPJ, da se udeleži seje dne 19. oktobra. Imamo rešiti več važnih stvari in preditje bo trimesečni račun. — Naznanjam članom, kateri so se sedaj čase preselili, da pravilno poravnajo assessment ter da mi dajo svoje naslove, oziroma naj vrnemo presetpne liste. To je potrebno. V slučaju kakšne neugode, se bo društvo ravnalo po pravilih. Charles Beneval, tajnik, 814 Whitcomb st., Collinwood, O.

VESELICE

Prireditelj "Nade." Chicago, Ill. — Minili so vroči poletni dnevi in prišla je hladna jesen. Vse je postalo nekam klaverno. Pisknikov ni več. Mladina se zabava po avtoje, mošje pripravljajo posodo za "grape juice", da primerno počaste sveto Prohibicijo, katere god se obhaja o sv. Martina. Že ne skrbe za prigrizek tako da je vsak zaposlen s kakšnim delom. Da pa ne postane prevel doigčanost skrbe različna društva za zabavo. Tudi šensko društvo "Nada" št. 102 SNPJ je sklenilo prireditelj veselice oz. domačo zabavo dne 13. oktobra v soboto zvečer v pednotnih dvoranah, So. Lawrence v 27. cesti, v spodnjih prostorih. Kdor se je še kdaj udeležil Nadine zabave, smo skoro prepričani, da mu ni žal, ravno tako tudi tistim ne bo, ki bodo posetili sedanje. Čeravno smatramo nekateri št. 13 za nesrečno, pa ne bo nesrečna za tiste, ki se bo to veselice udeležili. Zabave bo dovolj. Odbor je pridno na delu, da prekrtji za lačne in žejne vse potrebno, kakor tudi za tiste, ki se radi vrže. Vabljeni ste torej vsi prijatelji in prijateljice Nade, da nas za gotovo posetite v soboto zvečer in se zabavate z nami. Kadar bodo druga društva kaj enakega priredila, je tudi naše društvo pripravljeno se odseliti povabilu. Ne pozabite torej Nade" dne 13. oktobra. Odbor. Euclid, O. — Naznanjam članstvu društva Zvezdni sosedje št. 158 SNPJ, da priredi našo društvo dne 13. oktobra "Vinako trgatav" v Slov. del. domu na 20718 Reecher avensu. Pričetek točno ob 8. sveder. Prijzno vam vas cenjeno obdajstvo in okoliščine, da se naše prireditve udeleži v velikem številu. Odsavite se temu vabilu, kajti gre za korist društvene blaginje. Stroški koncem leta bodo veliki, če ne bo dohodka na tej prireditvi, pa bomo mogli imeti izredni assessment pri društvu, ki ga letos še nismo imeli. Upam, da se vse članstvo odzove in drugo obdajstvo, kajti zabava bo velika za vse. Zabava je prosta za vse, zato pa pridite na društveno "Vinako trgatav" v obilnem številu dne 13. oktobra. — Matthew Debevec, tajnik. Chicago. — Društvo št. 86 SNPJ priredi veselico dne 30. oktobra v dvorani SNPJ, 2857 S. Lawrence av. Torej na plan člani dne 30. okt. Pokažite, da ste za napredek naše organizacije. John Držek tajnik. Barberton, O. — Društvo Ljubljana št. 78 SNPJ je na prošli seji sklenilo, da prireditve veselico dne 27. oktobra v dvorani društva Domovina na Mulberry streetu ob 7. sveder. To bo maskorajna veselica. Najlepša maska dobi zlat petdolarski cekin, najgrša pa 25. Igrala bo godba "Stručni Trio" in Cleveland. Nikar ne pozabite, ako se radi svrtilite in zabavate, na to veselico ali maskorajno. Plačati in jedi bo obilo, da bo vsak zadovoljen. Vabimo rojake in rojakinje od tu in iz Kenora, Akrona, Rikmana in drugod ter tudi iz Clevelanda, da bo zabava bolj vesela. Na svidenje 27. oktobra! F. Markovitch, tajnik. La Salle, Ill. — Na redni seji Gospodinjkega kluba dne 3. oktobra smo članice sklenile prirediti vinako trgatav, in sicer v nedeljo dne 11. oktobra v Slovenskem narodnem domu, pričetek točno ob 7. sveder. Ker bo to urva vinako trgatav v točki sezoni, je prikravati velike udeležbe. Kjer grebata leta bo tudi letos brajda zelo lapa in pa bogata s gradjem. Zakaj ni je umorila na toča in ne suša. Vljudno vabimo vse rojake in rojakinje, da nas ob tej priliki posetijo v velikem številu. Mary Furar, tajnica. Durant Haven, Mich. — Društvo številka 550 SNPJ je na zadnji seji sklenilo, da priredi veselico dne 20. oktobra pri bratu John Lampetu na farmi. Vljudno vabimo vse Slovence iz okolice in člani društva št. 295 v Muskegan Heights ter farmarski klub in Grant Haven, da se naše veselice udeleži v velikem številu. Na svidenje 20. oktobra! Anton Weiss, tajnik. Nanticoke, Pa. — Društvo št. 447 SNPJ priredi dne 13. oktobra veselico, na katero vabi vse bližnje in oddaljene rojake. Veselica se vrši v soboto sveder v Christian hall v Hanoverju. To bo obenem tudi vinako trgatav. Začetek ob 7. sveder. Vstopnina za moške 50c, za ženske 25c. Preskrbite, da vsa potrebna, da bo lahko vsak posetnik zadovoljen. Na svidenje 20. okt. na vinaki trgatavi! M. Ferla, tajnik. Društva in klubi, POZOR! Da se ogumno zmedinjavam in naprijetnostim, je potrebno, da prireditelj svoje namernavne seje in konference val klubi, društva in drugi, ki žele rabiti prostoro S. N. P. J. Kdor si izbere datum sam in ne prijavi oskrbnika, ne bo upoštevan. Oskrbnik poslopu SNPJ.

ZAHVALA.

La Salle, Ill. — V nedeljo, dne 23. septembra, je bila prva prireditve Gospodinjkega kluba v Slovenskem nar. domu. Kljub slabim delavskim razmeram je naša prireditve prav dobro izpadla. Čistega dohodka je \$244. Seveda ne smemo pozabiti, da so k temu pripomogli rojaki in rojakinje iz La Salle in okolice, ki so nas posetili v obilnem številu in pomagali nam vsak po svoji moči. Zatoraj najlepša hvala vsem skupaj. Le tako naprej, ker ravno s tem nam daje veselje in pogum. Mary Furar, tajnica.

NOVI NASLOV.

Dr. Jos. V. GRAHEK. Physician and Surgeon. 2100 E. 12th St. Pittsburgh, Pa.

All hell's aint pravične planti in štati angleško? Naredi si "Slovensko-angleško slovnico", katero je izdala in ima na prodaj Kajliževna matice S. N. E. J.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Zlostnim srecem naznanjamo, sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da je po daljši bolezni na sučici za vedno preminula naša draga in ljuba hčerka, oziroma sestra

JOSEPHINE SERPČIČ

Umrla je dne 23. sept. 1928 v svoji najlepši dekliški dobi, stara 20 let. Pogreb se je vršil dne 2. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne, in hile klopsti na Čelko narodno pohovališče ob veliki udeležbi spremljevalcev. Da je bila spoštovana in priljubljena nam je dokaz la v utoku ta, da je imela ogromno število hranih vncev in šepov cvetic, ki so hrastli njeno hrsto. Bila je članica društva "Pionier" št. 559 S. N. P. J., katerega članstvo ji je podarilo venec in se jo spremili k zadnjemu počitku. Na tem mestu se subvalimo društvu št. 559 S. N. P. J. in še posebno bratu D. J. Lotrichu, predsedniku, za gniljiv nagrobni govor v angleškem jeziku ob odprtem grobu. Lepa hvala tudi občutni Philip Godina za govor doma v hili in potem na pohovališču v slovenskem jeziku. Nadalje naša najlepša hvala davevalcem vncev in lepih cvetic, katere so darovali: Pioneer Lodge 559, S. N. P. J., Donald J. Lotrich, mr. in mrs. Florjan Vodnik, društni Divjak, Slovenski Circle, Alice Vodnik, Pev. zbor Lira, Charles Mavecy in društni, F. Zalanek & Schwegel, društni Hodevar, mr. in mrs. A. Basha, društni Udovih, društni Mladik, mr. in mrs. Belich, društni Jurca, mr. in mrs. F. Ellis, društni Puharik, društni Perma, Jos. Ellis, mr. in mrs. Vohancak, mr. in mrs. Mikus, društni Hranst, Frank Kersch, društni Kuban, društni Dojak, mr. in mrs. J. Kolar in Wm. Putz, mr. in mrs. Tingreen, Kios & Niles, društni Blocha, društni Sehnotta, mrs. Zelenska, Hanish & Yost in delavcem v Mensinger pekarni. Naša iskrena hvala vsem, ki so jo obiskali ob mrtvaškem odru in vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku. Lepa hvala vsem. Tehl, draga in ljuba hčerka in sestra naša pa želimo, pošliva v miru v hladni ameriški zemlji. Naš spomin na Te bo ostal svetlo v naših srcih. Žalostni ostali: Mr. in Mrs. Serpčič, stariša, Marija in Frances, sestri; val v Chicago, Ill.

Ravnokar smo dobili v zalogo dve novi plošči, za katere je pelo poznano društvo Adrija v Chicagu.

Ta plošča je kod zaznašat se sedajni čas ko je vinake trgatav, ker je popolnoma tako vsota iz starega kraja kakšno veselje je kosa gradje trga.

- 10 inch 75c
25-81454 Ob trgatvi, Časti, 2.....Fevski zbor Adrija
25-81455 Holzhaeker koraznice.....Olbriq Zither Trio
Kranjska koraznice....."
10 inch 75c
25-81418 Studentovska pesem.....Fevski zbor Adrija in Hojer Trio
Zeleni Juri.....Fevski zbor Adrija in Hojer Trio
25-81414 Domaše veselje.....Fevski zbor Adrija in Hojer Trio
Vesela polka.....Hojer Trio
25-80323 Amerikance na obisku v stari domovini.....Adria pevec
Amerikance se poslavlja od rojstnega kraja....."
25-80325 V krmi, 1. in 2. del....."
25-80391 Zgubljena pesem, polka.....Dietzman Bros. Orch.
Jolietka slovenska polka....."
25-80324 Gosdni svok, Trumplan....."
France, polka....."
25-80325 Dollar Princess.....Waltz Accordion Squeezebox Peta
True Dreams-Waltz...Waltz Accordion Squeezebox Peta
21408 The Presidential Election-Part 1 and 2.
Humorous Dialogus, by Amos and Andy.
1483 D Mr. Hoover and Mr. Smith, Song by Billy Jones and E. Hare
He's Our Al, Vocal Duet, by Billy Jones and Ernest Hare
1400 D Sidewalks of New York, Accordion Solo, by J. Sylvester
Old Time Waltzes, Accordion Solo, by Johnnie Sylvester
12 inch \$1.25
68023 Ženitovanje, del. 1 in 2.....Andria pevec
68024 Romanja k Materi boji, del. 1 in 2....."
55129 F Die Tiroler Holzhaeker Baubun Marsch.....Banda
Der Lustige Kupferschmid Marsch.....Banda
200 glasnih igel zastoni, hkor narodi 4 pišče ali več. V zalogi imamo
svede tudi vse druge plošče v vseh jezikih.

Se priporočam
ANTON MERVAR
6921 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VABILO NA
proslavo OTVORITVE DOMA IN PLES
katero priredi
društvo "Napredni Slovenci" št. 254 S.N.P.J.
V BON AIR, PA.
v soboto dne 13. oktobra 1928
Pričetek proslave točno ob 4. uri popoldne.
Vstopnina za moške 50c. Ženske so vstopnina proste.
Uljudno vabimo sosedna društva, rojake in rojakinje domače in iz
okolice, da nas posetite v obilnem številu. Udeležite se proslave
otvoritve doma, igrala bo izvrstna godba, s vsem bo poskrbljeno, ter
dobra postrežba in dovolj veselja in zabave. Na svidenje dne 13. okt.
t. l. val na Bon Air, klube in vabi
ODBOR!

The Young S. N. P. J.

Editorially Speaking

Anniversaries.

With a definite certitude we are rightfully accustomed to annually celebrate anniversaries of various subordinate branches of the Slovene national benefit society, and to fittingly observe such occasions that stand as milestones in the progress of our Society. Soon the Pioneer lodge, harbinger of the Young SNPJ movement, and the first to be organized, will commemorate its third birthday; other similar celebrations will take place by other lodges in order organized. In celebrating our lodges' anniversaries, a proper zest should be implanted in them, so that further progress and achievements will be sought and worked for among the respective members of each particular lodge.

Next year, in April, twenty-five years will have elapsed since our organization was given a start that has kept it growing until today we see it as one of the leaders in the fraternal benefit field. From the first, this organization has been the chief foundation stone, coupled with good work for its members. Thousands of dollars have been collected from the membership and distributed among the sick and needy members and their beneficiaries who have come to revere the name under which our pioneers began our work of help and uplift, and under which we are today doing business on a very large scale. Therefore, the Society's 25th anniversary should be joyfully celebrated by all the subordinate branches.

Today we see that from a struggling little group of true fraternalists the Slovene national benefit society has reached a position in the fraternal benefit world that compels admiration. For twenty-five years our organization has been doing a great and noble work recognized by friend and foe. It has withstood all attacks of puerile and false prophecies only because it was built on a healthy and solid foundation of true fraternal spirit and mutual help.

The Slovene national benefit society, as stated, will soon celebrate its twenty-fifth anniversary. Twenty-five years of struggle are incorporated in this organization, twenty-five years of progress and enlightenment, during which the hard knocks were painfully plentiful. But an indomitable will fortified by a faithful organization could not be halted. The organization has risen, and it has, we can truthfully say—rocketed upward. It has done great service among Slovene settlers in this country, it is doing a great and expedient work now, and is offering an opportunity to all young Slovenes in America today. Avail yourselves of this opportunity and become a member of one of its lodges, so that we can together celebrate its twenty-fifth anniversary.

Lodge Announcements

TAKE NOTICE, LODGE NO. 631!

Chicago.—As we look over the calendar we find that our next meeting falls on Thursday, October 11. This meeting will be held at 1617 North Clybourne Avenue. All members are urged to attend, so that a great deal of our important business, pertaining to our annual dance, will be disposed of at that time.

The members of the Integrity lodge No. 631 are launching a fervent campaign in an effort to make their annual dance the biggest success of the season. Anyone wishing to procure tickets to this affair may do so by seeing any member of the Integrity lodges. Reserve November 10th for us and we assure you that your patronage will be appreciated. Watch the paper for further particulars.

Joseph Baumlich.

NOTICE, YOUNG AMERICANS, 564, SNPJ!

Detroit, Mich.—Due to some changes, our regular monthly meeting will be held at 116 Six Mile Rd., East of Woodward, about a half block and next to Palmer Recreation Bowling Alleys. The meeting will be held upstairs. All members are requested to use side entrance to hall. Meeting starts at 10 a. m., Oct. 14, 1928. For this month only.

Antoinette K. Gram, Secretary.

MEETING OF LODGE 618.

So. Chicago.—We wish to announce our monthly meeting on Friday, October 12, at 8:00 p. m. in the Calumet Field House. All members are requested to be present. We were very disappointed because of the very few members who were present at our last meeting. Let's all try and be out. Fraternally yours,

Publicity Committee.

NOTICE

Cleveland.—Any person knowing the whereabouts of Bro. John Dolenc, member of Comrades, Lodge 564, kindly inform him to get in touch with the Secretary. His address was formerly at 1315 E. 55, Cleveland, but he was reported out of town.

Cecilia Strifof.

The Calumet Sentinels

So. Chicago—Lodge No. 610.—Again you hear from the "Calumet Sentinels" who have been hustling and bustling getting prepared for the big dance we are going to have on the 10th of November in Croatian Hall at 96th and Commercial Ave., South Chicago. We are going to try to show everybody present a good time, and in order to assure you all a swell time, we are furnishing one of the best and well known orchestras. We suppose your curiosity is aroused and you would like to know who is to be our entertainer that night. Well, not to hold you in any suspense any longer, we will tell you. It's Elmer Kaiser and his "Red Hat Peppers." You are all probably familiar with this orchestra and have, no doubt, heard it broadcasting from radio station WCFL. Elmer Kaiser's accordion player will also do his "stuff" at the dance. He is a great entertainer himself, and when he gets started, he usually gets so "hot" that the ivories on his accordion begin to melt. So, don't forget the date, November 10th at 7:30 p. m. It's on a Saturday night, so you can dream about the good time all day Sunday.

The Calumet Sentinels extend a special invitation to all members of other societies. We also wish to invite the public, in fact, "Everybody" is cordially invited to attend.

We forgot to mention the fact that the member who sells the most tickets for the benefit of this dance, receives a five dollar gold piece. So, do your best, Brothers and Sisters, because we certainly need your support now.

Pub. Committee.

STOP! LOOK! LISTEN!

Milwaukee, Wis.—Stop—at Turner Hall Saturday evening, November 3rd. Look—Badgers having a monster Calico dance. Listen—Oh, Boy, it's the Badgers' Revelers. At last it's here—the realization of our dreams—the event of the season is here and you can't afford to miss it. A good old-fashioned calico dance. Think of it, why, it's incredible but true. The dance will linger in your memory forever. Wait until you glimpse at our novel souvenirs which will be appreciated by all. And to and behold! Turners is transfixed into a fairland of dreams where lights are low, romance lurks everywhere, moonlight waltzes are in demand, and everyone is marveling at the glory of it all.

There is no need to tell you about the music. I suppose we all know the Badger Revelers are incomparable and on that night of nights the music will be SUPERB! To top it all off, we'll have some delicious sandwiches in preparation for you lest you get hungry.

I expect you all to be there to verify all my previous statements.

Antoinette Donner, Dance Committee.

LOYALITES' 2ND ANNIVERSARY DANCE.

Cleveland, Ohio.—Hello, folks! Well, here we are, ready to celebrate our Second Anniversary with a bang. We need your help! In what way? Come up to our dance on Oct. 14 at 15810 Holmes Avenue. Admission is only 50c.

The Arcadian Melody Pilots are playing downstairs; will have the Si-monic duo upstairs for the older folks.

It isn't just an ordinary dance—but if you are interested, ask one of our members to tell you more about it. We are expecting it to exceed our "Snow Dance." It's something different—you'll like it.—Yours for the 14th,

A Loyalite.

STALWARTS—ATTENTION!

Kenosha, Wis.—All Stalwarts are requested to attend the monthly meeting to be held at Robak's hall Oct. 12, 1928. Many important discussions will be on hand. After the meeting a social hour, given by the Athletic Dept., with the help of some real Stalwart girls, in celebration of the Stalwarts' victory in the Mid-West League. There will be dancing and refreshments will be served. Waukegan, Milwaukee and Chicago are invited to attend.

Now a word about basketball. We've read Bro. Spelich's article in last week's edition, and are very much in favor of it. Let's have a league organized in basketball, just as we had in baseball.

Publicity Committee.

MARK 'EM UP!

Collinwood.—Loyalites are on the map again. We have won the championship of SNPJ Baseball league in Cleveland, and I hope we will go to Chicago soon and win a good game there, so we can have a good start next year. We'll have Buckybes, Zippers, and all other SNPJ lodges to have ball teams and good rosters. Come out and win your own game.

Don't forget the Loyalites' Dance Oct. 14, for it will be a knockout.—Notice, Loyalites: All members be at our next meeting Oct. 10.

R. Z. Chicago Red.

Topics of the Week

"One thousand guests at the Pageant of the SNPJ lodges in 1929," should be the slogan of the Cleveland's Federation of American-speaking subordinate lodges of the SNPJ. It can be done if all the American-speaking lodges of Cleveland co-operate and make the American-Slovene Pilgrimage and Homecoming day to America's Ljudejans a real social event. The pageant of the lodges should provide entertainment for young and old. A campaign should be made to enlist the services and talent of any American or Slovene speaking lodge of the SNPJ which desires to participate in such a program. The program could cover a multitude of events, races, athletic stunts, acts, and even singing. Wouldn't it be grand to listen to a few quartettes, each giving the Slovene version of "Sweet Adeline," or listen to some "Harmonica Joe" blowing the tunes of days gone by? Wouldn't it be great to really find out for ourselves who can entertain the best—youths or the elders?

Cleveland should give the out of town guests at least six months time to prepare for such a pageant. Chicago alone could send over one hundred guests to such an event. As such a trip would cost each Chicagoan about fifteen dollars, the Chicago lodges could devise a plan, where each member who signs up to go would deposit monthly with his secretary two dollars and a half for a period of six months. Through such a plan many more persons could be induced to go, as the cost of the trip is spread over a period of six months. Chicago could charter at least two special cars, or perhaps even a train, and provide comfortable travel and good enjoyment to its members. More distant lodges could work out similar plans. Cleveland, you can have one thousand guests in 1929 if you get busy immediately, and make a gorgeous event from the Pageant of the Lodges.

The whispering campaign for a SNPJ bank in Cleveland is gaining momentum. Everywhere the idea is meeting the approval of the members. Yes, ya need an SNPJ bank in which the stockholders shall be only the members of the SNPJ, the subordinate lodges of the SNPJ, and the SNPJ itself. The Slovenes in America must realize that if they desire that their race has prestige in America, they must co-operate to build up the American commonwealth. They must accept the responsibilities of commercial and industrial management. They must help their own people to gain fame in those fields of human endeavors. They must organize their credit as effectively as they have organized their race into fraternal societies. Money talks in America. When the Slovenes will organize their credit resources through an SNPJ bank, then they will become known and they will have prestige in America as their money will then talk, and it will speak effectively.

Two hundred posters, with the following inscription:

"The Public is invited to attend THE DANCE OF THE LODGES given by the LODGES SINGLARES LODGE No. 688 SNPJ, Saturday, Nov. 24th, at the Lyons Village Hall, Gage and Ogden Aves., Lyons, Ill. A Gorgeous Ballon and Contest Dance and a Monstrous Waltz Contest. Admission 50c. Music by Abellins Famous Synco-pators.—Entrée 6:30 P. M."

are conspicuously displayed in Lyons, Argo, Berwyn, Cicero, and Chicago, advertising the First Annual Dance of the Singlares Lodge.

On the back side of each ticket, the following prose is written:

"No man upon an Easter Day, Is half so fine a sight, as The Dance of the Lodges, where dancers, Accompanied by Ballions and confetti, whirl around to the hypnotizing music, Of Abellins Famous Synco-pators." Enuff said, buy your ticket now.

Richard J. Zavertnik.

LIBERTY LODGE NO. 642.

Sharon, Pa.—Hello, everybody! Just getting over our first dance which we held Sat., Sept. 29, and which was another success for us. We did not expect to make a great deal when we planned the dance, all we wanted was for everyone to have a good time, and I am sure those that were there did and those that missed it surely missed something. Music was by the well known Hojer quartet played as you like it.

We expected to see more of the older members, but there was a small turnout from our senior lodge No. 31 and a much smaller one of the older folks from our neighbor lodge at Farrell; not one, except the girls who are always on hand for any of our affairs. We take our hats off to you, girls! Wish you could join us.

If the older lodges don't help the younger ones, how can they expect us to attend their dances? I think these lodges being so close together should help one another instead of knocking each other. I think we all could have bigger and better times together, so why not help one another?—We had with us a very nice crowd from The Golden Eagles lodge of Girard, Ohio; we all hope they enjoyed themselves. We'll see you again, Girard!

As to decorating the hall which was very pretty, credit goes to the girls of Liberty who worked very hard as did every other member and also a few friends of ours from Lodge No. 31, who worked very hard to make the dance a success. Till we meet again!

A Libertite.

BREEZY TALES

By Susie, the Talkative Straggler.

The old gray mare, she ain't what she use to be. Yes, I'm getting old, and in old age, sickness cannot be fought off as when a person is young. But now that I'm back, watch my smoke.

Make a motion; second the motion. What's all this? Why that's just some persons way of telling the world that we think Josephine Mandel is just about it, and we know she'll prove she know her business.

Lindy's coming to it. An executive board that he'll be proud of. With a crew like himself, Sis. Podpader, the new Vice-president, Leo. Perusek, Sis. Mandel and Sis. Rockavac the treasurer, they'll be hard to beat, but I'll not admit that they'll outshine the Comrade board; they may equal them but not outshine them.

Another lodge! Chalk one up for Cleveland again. This time in Newburgh. Their first meeting was Tuesday night. We wish them success.

The dance had will be held open Oct. 20th, the Comrades "Annual Harvest Dance," from 8:30 to 11:30 then the Progressive Dance after our affair.

The following Saturday, Strugglers Halloween Dance, October 27th. At this dance, Susie has promised Lindy and Cleopatra (it's a human being) the fourth and fifth dance, respectively. Let's all be there for the unveiling.

All you need nowadays is a dutch haircut, a Moon roadster, and you will be sure to attract them! What say, Carl.

Was sorry indeed that I could not be present that night to hear Bro. Kobal speak. They tell me he is quite a convincing speaker, and recalled to my mind the time Don Lotrich spoke at our affair, I mean the Strugglers' first Anniversary.

Following these affairs will come the Loyalites' Dance, then the Buckeyes, New Eras, Crusaders and probably a dance will be given by the new lodge starting up in Newburgh, so you can see that you members are lined up for quite a busy season.

Are you doing your share in disposing the dance tickets? Thirty sold so far by one party. Who will win the battle of the century between Ann Erate, Boris Paulin, John Aliech, Stanley Petric, Olga Peterlia and a few others. My hunch; play the winner.

17 to 8. Enough said! Something must have been wrong with the boys. Most likely they were off and the Loyalites on. However, it must be admitted that the best team won, and I surely do think the Loyalites are worthy of being called "Champs" for no team that was not of championship caliber could have struggled so hard to reach the top.

Don't forget the next Comrade meeting, next Tuesday, October 16th. We want as large a crowd as possible. Surprise in store for those that come.

Lincolmites Aroused

Springfield, Ill.—We are again to assume an active role. Our monthly session saw the final plans made for our Masquerade Dance of October 27. "Come masked," was the general idea expressed and urged by the members. Of course, presents will be given to those most attractively costumed. Three presents will be given. The reliable Goreek Brothers will play.

A talk was made in behalf of the resolution drafted and adopted by the Singlares lodge of Lyons, Illinois, Number 632. However, no action, either pro or con, was taken regarding it.

We're to have a basketball team playing under our colors. But it will be separate and apart from our lodge, except that it will bear our name, "Lincolmites," use our equipment and privilege our members to play thereon. We financed it also to a certain extent.

We took this step because only one or two members will play, and we want publicity.

Bowling fellows, let's get organized. All expecting to play come down to the Palace alleys located in the new Orpheum building, on Sunday evenings between 8 and 7 o'clock. Some of these days we'll show the "Spirit of St. Louis" how Raisplitters chop "wood."

And by the way, wouldn't it be a good idea to hold a bowling tournament in St. Louis sometime in February or March, prior to the Chicago tournament, with teams from Kansas City, perhaps the Sanflowers, Denver, Colorado, Liberties of Madison, Illinois, our Springfield, and also some from Slovene-speaking locals, entered. Tournament being held on a day when excursions would be run into St. Louis. I believe it is bound to go over. I believe it is not a wild idea.

We of the West, let's get together once a year, anyway.—Fraternally,

Joe G. Brinocar.

Flashes

The third annual dance of the Pioneers went over big. Among the crowd, about 600 by actual count of the tickets, one could find many older folks. When the final "Home Sweet Home" was played at 1:20 a. m., the dancers were still shuffling around, willing to continue for several hours more.

We probably would have kept it up until 2:00 or 2:30 a. m. but we received instructions to close at one o'clock. We hope that our patrons were satisfied, and we feel that they were, since we heard from many corners such remarks as "this is Miss or Mr. So and So, who will join the Pioneers."

Watch for announcements of our third anniversary celebration. It's to be a campaign affair as well, so line up all of your friends who are not members and prepare to bring them to this affair. We must have at least 350 members by January 1, 1929.

The Midwest SNPJ league held a session last Saturday evening and talked considerably about an SNPJ National Athletic Association. It also voted Brother Dergane of Kenosha as being its most valuable player, and August Kramer, Pioneer, runner-up to Dergane. Full announcement will be made next week.

Saturday, October 13th, will see the Waukegan Sports Club in all the glory of a successful season, sponsor a dance at the Slovene National Home. Many out of town folks will attend as the Waukeganites have been active in the sale of tickets.

A meeting of the Midwest SNPJ indoor baseball league will be held at 9 o'clock Saturday evening, October 13th, at Waukegan. All managers and captains must attend. Visitors will be welcome.

"Kamnelom" is the name of the tragedy which is scheduled for Sunday, October 21st at CSPS Hall. It will be one of the best yet produced, for it reaches right into your daily life. Purchase your tickets in advance, and be certain to attend.

Incognito.

Comrade News

Cleveland.—Have you heard about the biggest and best time dance that will soon be held? If you haven't, you'll know now, and can verify my statement by being there.

The Comrades are holding their 20th Annual Harvest Dance October 20th in the Slovenian Home at 65th and St. Clair. Music will be furnished by Harvey Reinke and his radio entertainers. Yes, there will be all—exhilarating dance music—artistic decorations—soft lights—desirable refreshments, and altogether a cheerful feeling will be created within each one present.

Of course, we want as many of the other lodges present as possible, and we're expecting SOME number.

Without a doubt, after listening to Bro. Kobal's lecture Sept. 26th in the S. N. Home at 65th and St. Clair, he possesses the gift of oratory.

The Comrades are now around 180 strong, and naturally are striving for the 250 mark as we want two representatives at the convention. Just think, if only one half of our members brought just ONE new member, we could go well over the mark.

Comrades, you know the benefits derived from the SNPJ and you enjoy being a Comrade, otherwise, presumably, you wouldn't be one, so why not resolutely boost the Comrade lodge to others? Do so.

Fall is here, and a chestnut hunting we should go. Bring your shot guns and licenses.

Once again the annual "Comrade Derby" shows favorable signs of being the feature classic for the month of October. The favorites are Sister Erate and Bro. Paulin with betting ten to seven on Erate.

Beware, favorites of the dark horses.

"Comrades behind the footlights." When? Dec. 16th. You'll like it.

We've surrendered one good Comrade, Bro. Joseph Suhadolcev, who is now residing in Chicago. Has transferred to the Pioneers.

Comrades' Secretary.

THANK YOU!

We take this means of thanking Solar's Music House, 3215 West 26th Street, for the use of the Majestic Radio at our dance last Saturday. In keeping with our policy of helping those who help us, Pioneers are asked to patronize this store when in need of things musical.

We thank all those who attended our dance, and assure the members of other organizations that their quota of attendance was carefully noted and will be reciprocated at the proper time. The Lyons Singlares were out in full force apparently, and there were many from the Calumet Sentinels, South Chicago, and Integrity, north side, Waukegan, Kenosha and Milwaukee were also there.

We thank Jim Kolar of the firm of J. J. Kolar & Son, Cicero florists, for his donation of three hundred roses, and last but not least, we thank those

SNAPSHOTS

By Lily of the Valley

"Lindy" Lokar's trip to SNPJ Headquarters was surely a useful one; it started to help him solve the world's greatest puzzle: to mankind today. A very serious case. Watch this column in the future.

Did you hear the latest? Bro. Geo. Perusek, our Vice-president, is no Struggler yet; but it surely ain't his fault, Bro. and Sisters, is it?

Hear the latest? Ramona Perusek just purchased a new vacuum cleaner. Only a week ago he bought a sparkler. The vacuum cleaner will be used for his latest invention entitled "How to keep milk bottles clean." Hope you are very successful, Bill. Girls, look what you've missed!

Don't forget—Lindy wants all of you present Tuesday at Comrades' meeting.

Last week issue of Prosveta looked like some one started to contribute articles. Keep it up!

Where, oh where is the publicity committee at? Probably in Mexico by now. Didn't hear of them for a long time. Let's go, Sister Lokar, Jerina, Tomaric and K. Kos!

Lodi Mandel writes from northern Ohio that he is now taking up boxing. Not a bad idea; probably some day we will see this: The Strugglers "Wildcat Lodi Mandel vs. Jack Dempsey, World championship. The battle of a century, etc. Here's wishing you luck!

Sis. Podpader surely is an eager worker for us. We need more like her.

Sis. Mandel is now in partnership with Lindy solving the world's greatest . . . ?

The answer to this will be given in full at Strugglers' Special meeting to be held Oct. 18, Thursday. Get your thrill of a life time free at this special meeting, also bring along your dues books. Please be there. We need you badly.

A "Mr. John Taylor" surely is very wise, or thinks he is. You are known to Lindy very well and you will be a big attraction soon to the public eye. Wait and see.

The Strugglers' Big Frolic Oct. 27. Don't forget to be there. Something new, something different. Hear the Jolly Rhythm Aces in action; dance to their jaunty tunes; only 2 bits. See you there Saturday.

What would happen if a New-Eran wrote an article, or Joe Tolar, or "Snops Nayokus"? Surprise us, will you?

Bro. Gorjup, Pres. of Loyalites, attended our last meeting. Call often, and bring the gang.

The Loyalites are a good crowd, anyway from the latest report I heard. Keep it up!

Sis. Tomaric is wondering if Lindy is still in town. Why not tell us why?

Here's to "Bozo," our girl star bowler, and "Cabbage," some other than Lindy's sister Joe. We will call Jos. Dolask "Cream." Why? Ask "Ramona."

"Cabbage" holds high score, so far, hitting the "Maples" for a beautiful 202, and "Cream" ran over with a 178. Very good, indeed!

Topic No. 2—My Diary.

Beware of the quit bug. The quit bug is a pest that infests the path of progress. It breeds in the dull air of discouragement where the starting is difficult and the going hard, but it also attacks frequently along the high spots where we hesitate in the warm sunlight of sudden achievement. If the quit bug gets in your bonnet this noon, it will greet you tomorrow a whole day too soon. Don't let the quit bug vamp you.

Save these and win a five spot—Lily.

Yours till Bro. Frank Dolask sells bananas and Sis. Tomaric writes an article about two columns long. Best wishes to "Handsome" and "Cleopatra!"

TO LILY O'VALLEY.

Ada, O.—My name may be spelled as Lodi, Ladi, Lodie, Lodd, Laddie, but for gosh sakes don't ever make the mistake of spelling it as "Lottie." I wish to tell you that I am a "him" and not a "her."

Your articles I read in every issue are very interesting, only not lengthy enough. Lily must be a "Struggler," for most of the articles she writes are about them. But who is she? That is the question. I'd like to get acquainted with this little clever writer, and am inquisitive to know where she lives. Still she must be interested in "me," for she includes "me" in her articles. Who can she be? That is the question. Lodi Mandel,

"Collegiate Struggler"

of our members who were not on the committee but who worked when they were asked to do so, many of them not only at one task but at several, as they were needed.

Pioneer Dance Committee.

The Pioneer Dance

"Well, it's all over! That is, all but the post mortems, those "should have been," "would be better," "last year this" and "next time that" expressions which fly thick and fast as we're talking it over.

Of course, I refer to the Pioneer's third annual dance of last Saturday, at SNPJ Auditorium. Five hundred people attended, and were crowded into a space which can comfortably hold three hundred at best. But what of it! It seems that the success of a dance, nowadays, is measured by the difficulty the dancers have in "getting around" and consequently, I assure you that everyone spent an enjoyable evening, including the committee in charge. The chairman experienced no trouble in finding members to help with the work. No one was too tired or too busy dancing or too dressed up to "pitch in" and do his share. Really, it was remarkable!

While everyone did his share as stated in the preceding paragraph, there are also a number of members who deserve special mention and all the bouquets which may be handed out when the proper time comes. (The bricks are to be reserved for the writer, please.) First and foremost on the list are our Sisters Mary Hrast and Mary Zele who voluntarily took charge of the kitchen, stayed on the job from beginning to end, and established a new record for sales and service. And speaking of service, we have Brother Kolar, who donated 300 roses to be sold at the dance, and in addition, "served time," about four hours, in the refreshment room. Others who worked long and hard in this room were Tony Krutz, Tom Golob, John Underwood and from the committee, Bill Putz, Louis Kramer, Tillie Udovich and Ann Ciganich. Mrs. Cankar, Jennie Zadel, Mrs. Basha, Caroline Ciganich and Helen Golob served in the dining room, while Ann Kramer and Ann Maullnas disposed of the flowers. Anna Vegrich, assisted now and then by Rose Vogrich, was in the ticket booth and also helped elsewhere as she was needed. Frank Zavertnik, Paul Videgar, John Olip, Joseph Zudarsic, Louis Zele, Matt Videgar and John Kopach served their respective periods at the door. The wardrobe boys were Tony Hrast, Eugene Godina and William Pister, while Emil Hrast was faithful to his post at the soda stand. Little Sophie Zele, a juvenile member, was seen washing caps in the kitchen.

Adding to these my humble self, who did a lot of running around and such, and Joe Zupancic and Johnny Vogrich who helped the committee in the preliminary work, and you have a group of thirty-five members who did the work for this particular evening—thirty-five people to serve five hundred within four hours, which should give you an idea of how much they did. And adding again, the group of two hundred members who sold tickets, or should have sold them, and you have an idea of how many people must work in order to have a dance at all, and how hard they must work to have a dance as successful as was this third annual dance of the Pioneers.

And so I say, it's all over. And just as I'm about to breathe a final sigh of relief, I am reminded that it isn't all over, that the members have still to turn in their tickets and to pay for those they have sold. I look at the calendar and find that the day of our next meeting is Friday, October 19th, and I am relieved again to know that they will be able to do this so soon, and that our final report, swelling our treasury some three or four hundred dollars, will surely be completed by the time we are ready to

English-speaking Lodge Movement: Its Future

Milwaukee.—Now that the English-speaking movement within the SNPJ has graduated from its infancy, and that it has adjusted itself to the conditions best suitable for its sound progress, it befits us to study the situation, and after getting a thorough understanding of it, to try and eliminate the conditions that may tend to, in any way, retard the progress towards the designated goal.

when I say that they have done more harm than good to our organization. You may counter with the successes of the last few years, and I must agree that it has so far been a success. But let us see just what kind of a success it is. What have we to show for all these successes? Have we in reality done anything that would be called a worthy achievement? Or have we just passed our time away these last three years without doing something really worthy and good? I would like to be shown where the last assertion is not true.

Excursion to Jugoslavia

I don't know how many of our members are aware of the fact that a campaign of contest is now in progress which has to do with the 1930 excursion to Jugoslavia. I don't think that I have seen a single comment relative to it on the part of any contributor to this page, outside of the Excursion Bureau itself. Therefore, I feel that publication of the rules and prizes at this time will not be amiss.

A Night in October

Waukegan.—The baseball season is over with now and the excitement has somewhat died down. True, there are other sports in line for the winter season, but right now our aim is to replenish our fortresses, the treasury. The upkeep of the summer's activities involved quite an expense and our limited pecuniary means were well nigh exhausted.

Heed Your Drummer's Call

In fraternal societies, too, we find that some subordinate lodges seek to create a monopoly on all fraternal activities in their locality, so that the profits derived from such activities shall swell only their war chest at the expense and exclusion of other neighboring lodges of the same order. Greed! Greed! Greed!

NAZNANILO.

Društvenim tajnikom in tajnice se tem potom naznanja, da morajo naznaniti vse spremembe naslovov članov, ter imena in naslove odstopnih, izstanih in izobčenih članov naznaniti upravnstvu Prosvete, da se lahko točno vredi imenik za pošiljanje lista Prosveta. Imena in naslove, katere pošljete glavnemu tajniku, ostanejo nam v arhivu in jih upravnstvo ne dobi. Torej je zelo važno, da vselej pošljete na palačo zato pripravljeneh listinah vse naslove upravnstvu Prosvete posebej. Pri vsaki spremembi naslove upravnstvu Prosvete posebej. Pri vsaki spremembi naslova naj se vselej omeni stari in novi naslov. Upravnstvo ljudno apelira, da društveni tajniki in tajnice to upoštevajo.—Philip Godina, upravitelj.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Sept. 30-28) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Pnovite jo ravnčasno, da vam lista ne ustavijo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen v sled napakega aslova, pišate nam dopisnico in avedite stari in novi naslov.

REMINDER.

Collinwood.—Brothers and Sisters of the SNPJ.—It's something very unusual to see an article from me in a paper, but at the present I just could not help telling you that I met a few members of the SNPJ from Chicago.

CRICKET DANCE.

Detroit.—"Young Americans" are first out in this opening season for indoor entertainments. Admission tickets are selling like hot cakes. The entertainment committee is putting this "Cricket Dance" up as something new and peppy for young Slovenes here in Detroit.

FAREWELL PARTY.

Cleveland, Ohio.—On Wednesday, Sept. 26, a farewell party was held by the Loyalties, Bro. Kopal of Chicago being the guest of honor. He made a very interesting speech, which centered around the word "co-operation."

LEST WE FORGET, BADGERS.

Milwaukee.—"Old Timer," you are right, the attendance at our last meeting was a surprise, and it surely tickled me pink to see the bunch waking up again.

ANTON SUBELJ

25089 F Kje je moj mili dom? Narodna pesem
25090 F Moja ljuba je
25091 F Zaspalec
25092 F Megla u jezuru

NOVE SLOVENSKE

Columbia plošče
Zapest smo dobili dve novi plošči, za kajere je pol dobro posnani operni pevce g. Subelj. Sedaj ga imate priliko poslušati na domu ako imate gramofon, ako pa ne lahko pri nas kupite fine gramofone.

ANTON MERVAR

6921 St. Clair Ave. Cleveland, O.
izdelovatelj harmonik in muzikalna trgovina

RACUN MED GL. URADOM IN DRUŠTVI za mesec avgust.

Table with columns for VPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.) and IZPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.).

Table with columns for VPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.) and IZPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.).

Table with columns for VPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.) and IZPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.).

Table with columns for VPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.) and IZPLAČILA (Stev. družstva, Odradki, Mlad.).

ODHOD PARNIKOV

Is New Yorka bodo glavni parniki v prihodnjih treh mesecih odhajali v sledečim redu:

- 20. okt. - Ile de France-Havre
24. - Aquitania-Cherbourg
27. - Majestic-Cherbourg
27. - Deutschland-Hamburg
31. - Berengaria-Cherbourg

1. decembra-Paris (NAŠE BOŽIČNO SKUPNO POTOVANJE)
1. dec. - Valencia-Trst
1. - New York-Hamburg
5. - Aquitania-Cherbourg

PRUDENTIAL BANK
(Zakrajsek & Čelarik)
455 West 42nd Str.
NEW YORK, N. Y.

POSESTVO Z GOSTILNO
se prodaja ali da v najem. Isto se nahaja na juno lepem prostoru v Clevelandu, Ohio blizu velikih tovarnih in železnice, ter blizu slovenske cerkve in šole.

DOMAČA ZDRAVILA
V salgi imate ledino čičavo. Knjavo je jedrnatno kavo in imperator čičavo, katere pripravila mgr. Knjavo je knjig!

DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik v katerem je naštrko popolna vsaka rastlina za kat se vrabi.
V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

MATH. PEZDIR
Box 722, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

V KANADI—na potovanju
Gosp. M. Momčilović, član velike zlatarske delavnice bratov Momčilović, bode obiskal tekočega ali prihodnjega meseca večje in manjše naše naselbine v državih

BYRANT & LOWRY
Registered Patent Attorneys
312 Victor Bldg.
WASHINGTON, D. C.

SLOVENSKE MATERE
ki želijo povečati vaše znanje in želite študirati koristno knjigo, si lahko naročite Slovensko zdravniško knjigo za ženske. Ta knjiga opisuje slovenski život in delovanje raznih organov, o nosečnosti, porodih in o raznih boleznih, kako zdraviti in veliko drugih stvari. Vsebuje veliko raznih slik. Vsaka Slovenka morala bi imeti to knjigo. Cena je \$5.25. Naročite takoj! Naslov: Mrs. M. Soukup, 2117 Sp. Central Park Ave., Chicago, Ill.

OGLAS
Ako potrebujete pralne stroje!
Berre za barvanje vaših domov!
Prodajam tudi pohištveno opremo na lahke, odplačljive obroke.
Trgovina z mešanim blagom.
Prilagen aparatus, se pripravljamo.
Phone Irwin 2182 E. 2.
ANTON ZORNIK
Hermine, Pa.
(Posiljam tudi v druge naselbine.)

FRANK OGLAR,
6491 Superior Avenue, Cleveland, O.

POZOR!!!
FINE BAKRENE KOTLE Z KAPO IN CEVMI
prav po starokrajski šegi izdelane, razpošiljamo vedno na vse kraje, zapakirane tako dobro, da ste popolnoma brez skrbi, da bi kakšno sitnost imeli. Pišite za pojasnilo.

Kako se je ona rešila revmatizma
Vodil in svoje stranske skruke trpljenja, revmatizma, Mrs. J. E. Hurst žive na 204 Davis Ave., St. G. Bloomington, Ill. Je zelo hvalehna za svoje zdravstveno, tako da je svoje lastne volje šel povedati vam, ki trpi, kako se lahko rešite tega mučenja na lahki način doma.

NAROCITE SI KNJIGO "AMERIŠKI SLOVENC!"

ZASTAVE
AMERIŠKE, SLOV. HRV.—! SIGURNO 25% CENEJE
REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, VICTOR NAVINSEK
KAPE, UNIFORME, ITD. 331 Grove St. Conemaugh, Pa.

MRS. LILLIAN CHRASTKA
Chicagoška ženska pogrebna
Daje posebno pozornost za ženske in otroke.
2316 So. Millard Ave., Chicago, Ill.
Telefon: Lawndale 6707.
Privatna ambulanca.

V IN IZ Jugoslavije
nase Cherboursa in Bremen
na najrazvijeni in najhitrejšem svetovnem parniku
COLUMBUS
ali s drugimi parniki se črta.
SAMO 7 DNI NA OCEANU.
Izvestna kabina 2. razreda.
samo soba.
VOZNI LISTEK ZA TJA IN NAJAJ PO ENIŠAJNI CENI
Za popolnino se obrnite na:
lokalne zastopnike, ali na
120 W. Randolph Street,
CHICAGO, ILL.
NORTH GERMAN LLOYD

RUDOLF J. JINDRA
PLUMBAR
Upostavlja parne in druge naprave za gretje in vsa druga plumbarska dela. Prvotne delo tudi na mesečno izplačilo od enega do dveh let.
Vso delo jamčeno.
Izvršuje plumbarsko delo v poslopju S. N. P. J. 2628 S. Hamlin Ave., Chicago.
Telefon: Lawndale 9435 ali pa Lawndale 8311

Nobajte rabiti pas
STUART'S FLAPAO-PODLAGE, so druzina od pasov, mehanki-lemki, obliki vzmeti, ki drže mišice trdno na svojem prostoru. Ni pasov, rini ali smedi polje. Nemore druziti in ne abadati ali štajati ob tleh. Telo se jih je uspešno odpravilo doma brez, da bi sploh čes ali celo. Tudi nabujili so bili odročeni. Možno kot žamet, lahka dati ga in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

OGDEN HIGHWAY GARAGE
4841 Ogden Avenue
Tel. Cleoro 2687
Gasolinna postaja in zaloga avtomobilskih potrebščin
Izvršuje in popravlja vse avtomobile.
Se priporočava Slovincem in Jugoslovanom.
JOHN WEAVER in CIRIL ORED

Dr. Lorenz
642 Penn Ave.
Pittsburgh, Pa.
JEDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIALIST
MOBKIH BOLEZNI

Moja stroka je zdraviljenje krotkih in krotkih boleznih. Jas sem se zdravil vsaj 23 let in sem imel skruke v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in opozoriti vaše bolezen, da vas zdravim, in vrnem moč in zdravje. Konec 22 let sem pridobil posebno skruke pri zdraviljenju mojih boleznih.

MATTHEW J. TURK
Real Estate, Loans and Insurance
JAVNI NOTAR
2653 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Prodaja posestev, zemljišč in sploh vsega. Izdelujem notarska dela za tukaj in za stari kraj. Delamo prošnje za dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe in izvršujemo vsa taka dela. Cene zmerno, delo točno in pravilno. Zadolovimo po možnosti vsakogar.

F. KERŽE
S. N. P. J. društvom:
Kadar naročate zastave, regalje in drugo, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljšo blago za najnižjo ceno.
Naberi le vzorci ZASTAVNI.

MRS. LILLIAN CHRASTKA
Chicagoška ženska pogrebna
Daje posebno pozornost za ženske in otroke.
2316 So. Millard Ave., Chicago, Ill.
Telefon: Lawndale 6707.
Privatna ambulanca.